

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každý mesiac do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť Red Post, s. r. o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Príďte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 7. februára 2025

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXVIII. - Číslo 2

6 Bratislavské metro

Dnes sa tešíme aj z električky, v minulosti však reálne vyzeral tiež plán na výstavbu rýchlodráhy. Zistíte, kadiaľ mala viesť, ako by vyzerali stanice aj to, prečo sa nakoniec projekt nerealizoval.

11 TU-BA

V centre vzniká priestor, aký tu doteraz chýbal. Pri diskusiách s odborníkmi v ňom budúcnosť mesta môžete ovplyvniť aj vy.

13 Kukuricu obnovia

Vojenský internát Hviezda prechádza po rokoch chátrania rekonštrukciou. Vieme, akú funkciu bude mať po jej dokončení.

18 Kuriózna nehoda

Pred 60 rokmi „zaparkoval“ na terase hotelovej kaviarne opitý vodič cisterny. Pozrite sa, ako vyzerala miesto nehody dnes.

„Ak chceme prežiť kvalitné životy, sme odkázaní na spoluprácu, vzájomné pochopenie, rešpekt a toleranciu,“ hovorí Vallo.

PRIMÁTOR MATÚŠ VALLO:

Minulý rok sa nám veľa podarilo, problémom sú stále financie

BRATISLAVA

Uplynulý rok hlavné mesto investovalo do opráv a modernizácie viacerých ciest. Život vrátilo ikonickému lekární U Salvatora aj najstaršej bratislavskej Základnej umeleckej škole Miloša Ruppeldta, kde vznikol úplne nový kultúrny priestor. Ako dopadlo stretnutie s prezidentom, čo je najväčším problémom mesta, ale aj to, kde najradšej trávi voľný čas, prezradil v rozhovore primátor Matúš Vallo.

Čo priniesol pre Bratislavu rok 2024? Aké významné projekty sa podarilo mestu zrealizovať?

Určite by som začal našim najväčším a zároveň mimoriadne dôležitým dopravným projektom, ktorým je výstavba novej električkovej trate v Petržalke. Pred Vianocami sme splnili náš záväzok, že ešte do konca roka otestujeme túto novú trať prvou skúšobnou jazdou električky. Teraz sa budú robiť dokončovacie práce na nástupiskách, priľahlých objektoch a povŕškové procesy tak, aby na jar mohla byť spustená plná prevádzka električky.

Dôležitou témou sú pre vás verejné priestory...

Som rád, že sa nám aj napriek zložitej situácii naďalej darí investovať do ich skvalitňovania. V tejto súvislosti

by som za minulý rok určite vypíchl nový skatepark v Sade Janka Kráľa, ktorý sa rýchlo stal veľmi obľúbeným. Okrem neho sa nám Bratislavčanom a Bratislavčankám podarilo dať aj ďalšie tri vynovené alebo nové parky na Dunajskej, Legiónárskej a Kazanskej. V rámci projektu Mesto pre deti sme sa pustili do zásadnej premeny priestoru pred základnými školami na Vazovovej a Mudroňovej, ktoré sme začiatkom školského roka odozdali obyvateľom a vďaka ktorým sa zásadne zlepšila bezpečnosť detí v okolí týchto škôl. (Ib)

Foto: Magistrát / Marek Veľček

Pokračovanie na str. 2 ►

Cestovné sa bude zvyšovať

BRATISLAVA

V integrovanom dopravnom systéme Bratislavského kraja dôjde od 1. marca 2025 opäť k zvýšeniu cien cestovného, vynútenému konsolidačným balíčkom vlády. Ceny budú navýšené o zvýšenú DPH, transakčnú daň a infláciu.

V praxi to znamená, že najpoužívanejší 30-minútový cestovný lístok stúpne o desať centov, čiže v prípade papierového lístka z 1,10 eura na 1,20 eura. Rovnako o desať percent stúpne aj ročná električenka, a to na 263 eur. Magistrát však pripomína, že aj po zvýšení bude stáť menej ako v roku 2018. Zvýšené cestovné lístky zdražia v priemere o 12,6 percenta - s výnimkou žiackych električienok, ktoré zostanú na rovnakej cene ako v súčasnosti, pretože pri nich časť zo zvýšených nákladov preberie na seba mesto. Podľa Borisa Reichela z Dopravného podniku Bratislava bude ešte verejnosť o konečnej verzii a súvisiacich náležitostiach nového cenníka v predstihu informovaná. „Všeobecne však platí, že v prípade zmeny ceny alebo formy papierových cestovných lístkov býva zo strany dopravcu stanovené prechodné obdobie, v ktorom je možné použiť alebo vymeniť lístky vydané pred zmenou,“ odkazuje cestujúcim, ktorí svoje vytlačené lístky ešte nestihli využiť. (TASR, ak)

Slovo k veci

Pokoj v duši

Modrý pondelok (Blue Monday), teda najdepresívnejší deň roka už máme za sebou, na naše duševné zdravie však stále čiha akosi priveľa nástrah.

Netreba ich snáď ani pripomínať. Zvyšovanie cien, bombové vyhrážky na školách, útoky neonacistov, politika, to všetko väčšinu z nás trápi do takej veľkej miery, že si to môže vyžiadať daň na našej psychike. Venujme tomu pozornosť. Rozhovory s blízkymi, objatia, vyhýbanie sa správam a sociálnym sieťam, ale aj komediálna kniha či film, prechádzky v prírode a šport, to všetko sú prostriedky, vďaka ktorým sa určite budete cítiť lepšie. Ak by ste však mali vy alebo vaši blízki hlbšie problémy, nevahajte sa obrátiť na odborníkov. Mnoho dôležitých rád, ale aj telefonické kontakty či dokonca chat ponúka napríklad projekt Je ok, ak nie si ok, ktorý spustil Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s občianskym združením IPčko. Hoci je primárne určený mladým ľuďom a ich rodičom, informácie na jeho stránke bratislavskykraj/niesomok.sk môžu pomôcť aj vám.

Zdravie máme len jedno, chráňte si ho!

Vaše

Bratislavské
Noviny

TRIV
BYTY • KANCELARIE • TREZORY • KLAVÍRE
ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Obyvateľov trápi bezpečnosť, tvrdí v ROZHOVORE primátor Matúš Vallo

Skvalitňovanie verejných priestorov považuje Vallo za jednu z priorit.

Pokračovanie zo str. 1

Život ste vrátili aj historickým a ikonickým budovám. Ktoré to sú?

Minulý rok sa nám podarilo do života vrátiť ikonickú lekárňu U Salvatora. Legendárne priestory, ktoré roky chradli, sme obnovili. Vrátili sme do nich jedinečný barokový mobiliár a v lekární je späť aj pravá lekárenska vôňa, pretože tu Slovenská lekárska komora otvorila kvalitnú lekárňu pre všetkých. Rovnako ožila v Bratislave aj ďalšia historická pamiatka, a sice Georgievitsov palác, ktorý je sídlom najstaršej bratislavskej Základnej umeleckej školy Miloša Ruppeldta a po novom v ňom vznikol aj úplne nový kultúrny priestor, Dom hudby.

A čo stav cestných komunikácií?

Opravy komunikácií tiež patria k investíciám do skvalitňovania verejných priestorov. Jedným z veľkých projektov minulého roka bola oprava Račianskej, ktorá patrí k najfrekventovanejším dopravným ťahom v Bratislave. Na viacerých úsekoch bola v skutočne zlom stave. Na trojkilometrovom

úseku od Legerského až po Železničnú stanicu Vinohrady bol položený tzv. tichý asfalt, ktorý znižuje hlučnosť vozovky. V rámci modernizácie Račianskej sa opravovala aj samotná križovatka Račianska – Pionierska. Rovnako sme obnovili aj Žitnú od Hybešovej po Detvienskú. Minulý rok prebiehala tiež oprava Púchovskej, a to aj v spolupráci s BVS, ktorá v rovnakom úseku rekonštruovala vodovod. Takisto prebiehala modernizácia Trnavskej cesty, ktorá sa opravovala po etapách v úseku od Tomášikovej ulice po križovatku so železničným priecestím na Ivanskej ceste. Počas letných prázdnin sme urobili aj veľkú opravu vozovky Hodoninskej cesty v úseku od krematória po odbočenie k Markíze v Záhorskej Bystri. Následne sa na novo opravený povrch vyznačilo nové vodorovné dopravné značenie, pričom v smere do centra vznikol vyhradený pruh pre autobusy. K výraznému skvalitneniu verejného priestoru prispeli aj modernizácia chodníka na Vajnorskej a komplexná modernizácia Trenčianskej ulice v úseku od Miletičovej po Ružovú dolinu.

Čo je najväčším problémom hlavného mesta Slovenska? Čomu mesto čelí?

Z pohľadu obyvateľov by som tu spomenul bezpečnosť. I keď Bratislava je podľa štatistik a porovnaní stále jedným z najbezpečnejších hlavných miest v Európe, subjektívne vnímanie z pohľadu obyvateľa môže byť iné. Vnímame zvyšujúcu sa agresiu medzi ľuďmi, vidíme to v nemocniciach či v obchodoch, o častejších útokoch hovorí židovská komunita aj

komunita LGBTI. V zhode vravia, že je za tým nepriaznivá spoločenská a politická atmosféra, ktorá podnecuje neznášanlivosť. Aj preto by som chcel apelovať na politikov, že je najvyšší čas s tým niečo robiť. Politici za tým možno vidia vyššie preferencie, ktoré im takéto verbálne útoky prinášajú, my za tým, bohužiaľ, vidíme aj dôsledky v podobe zhoršených medziľudských vzťahov a správania vo verejnom priestore.

Problémom, na ktorý neustále upozorňujete, je aj nedostatočné financovanie. Stále to platí?

Bratislava má málo peňazí roky. Spolu so Sofiou sme najchudobnejším mestom EÚ v prepočte na obyvateľa. Máme dokonca menej peňazí na obyvateľa, ako má Brno. Už v minulosti sme kvôli rôznym politickým a populistickým rozhodnutiam museli napriek výraznému šetreniu zoškrtať investície do opráv ciest a chodníkov, obnovy športovísk aj verejných priestorov. Bohužiaľ, tento trend znižovania príjmov samosprávam a prijímanie legislatívnych opatrení s negatívnym dopadom na rozpočty samospráv bez dodatočnej kompenzácie pokračuje. Stačí jeden pozmeňujúci návrh v parlamente a niekoľko miliónov eur ide z rozpočtu mesta dole. O jeden zrekonštruovaný park alebo námestie je hneď menej. Len daňový bonus stál Bratislavu takmer 50 miliónov eur, dvojnásobná valorizácia miezd o 10 percent v rokoch 2019 a 2020 ďalšie milióny, nemalé prostriedky nás stojí zvýšenie financovania neštátnych škôl od roku 2022 alebo financovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb od roku

2019. Každé opatrenie štátu v prospech seniorov alebo žiakov na úkor samospráv stojí Bratislavu najviac, keďže máme najväčší počet seniorov aj žiakov.

Nedávno vás navštívil prezident Peter Pellegrini. Nastavili ste spolu nový štýl politickej kultúry?

V prvom rade si cením, že sme mali príležitosť s prezidentom stráviť takmer hodinu v spoločnom rozhovore a mohli sme naše informácie a podnety nielen odovzdať, ale sa aj počúvať. To nebýva vždy zvykom. Na našom spoločnom stretnutí sme otvorili viacero tém, avšak aj v nadväznosti na vašu otázku by som spomenul našu debatu o tom, že Bratislava je rôznorodé mesto, mesto s rôznymi životnými štýlmi, rôznymi menšinami, rôznymi politickými preferenciami. Ak chceme prežiť kvalitné životy vo funkčnom a fungujúcom meste, sme odkázaní na spoluprácu, na vzájomné pochopenie, rešpekt, toleranciu. Sme odkázaní na to, aby sme názorové rozdiely medzi nami skôr zmierňovali, než ich prehlbovali. Toto je aj rola hlavy štátu a pán prezident nás uistil, že sa k nej hlási.

ART INVEST
**OBRAZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII**

Žiadne poplatky

Galéria Art Invest
Dobroviečova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Ktoré z hlavných miest sa vám páči a je pre vás inšpiráciou?

Inšpiratívnych miest je mnoho, napríklad kvalitou života sa môžeme inšpirovať Viedňou, prístupom k verejnému priestoru zasa Prahou a prístupom k dopravne určite New Yorkom. Ale aj v ďalších mestách sa dejú veci a riešenia, ktoré nám môžu poslúžiť ako inšpirácia a nemusíme ich vymýšľať sami.

Máte obľúbené miesto v Bratislave, kde rád tráviť čas?

V zime sú to určite bratislavské vianočné trhy. A v lete náš lesopark – zelený poklad nášho hlavného mesta, ktorý nám môžu závidieť mnohé svetové metropoly. Teším sa, že na jeseň sa nám podarilo oživiť viac ako storočnú tradíciu člňkovania na Železnej studničke a so synom to budem najbližšie leto určite

naplno využívať. A potom sú to ešte dunajské pláže, zákutia popri našej krásnej rieke. Zámerne sa však vyhnem konkrétnej lokalite, aby som ich uchránil pred náporom zvedavcov, nech si zachovajú to, čo je na nich pekné.

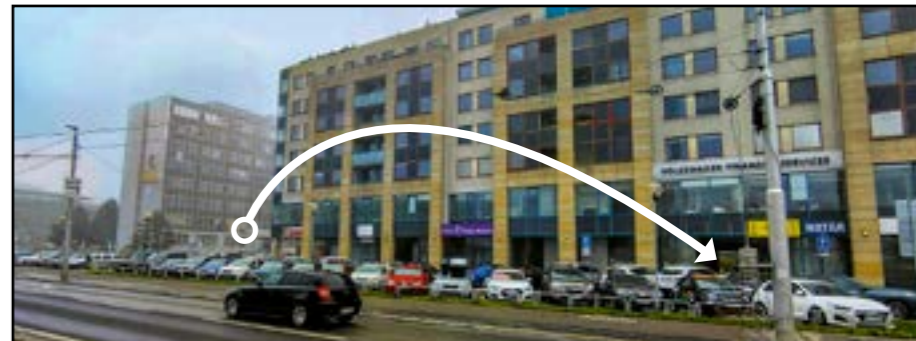
Bratislava má veľa pamiatok, o ktorých mnohí návštevníci nevedia. Ktoré z miest je najviac podceňované?

Bratislavský Zimný prístav je výnimočným areálom, v ktorom sa nachádza viacero vzácných pamiatkovo chránených objektov a prístavných zariadení, ako Dom lodníkov, lodná dielňa, lodný výťah, sklad či remorkér Šturec.

V ďalšom čísle sa dozvieme, aké plány má Bratislava v tomto roku a na čo všetko sa jej obyvatelia môžu tešiť.

Foto: Magistrát / Marek Velček

Miestny úrad Nového Mesta mení adresu

Miestny úrad sa má presťahovať len asi o 80 metrov ďalej.

NOVÉ MESTO
Pripravte sa na zmenu, Miestny úrad Nového Mesta by mal od mája sídliť na Vajnorskej ulici 98, kam sa plánuje presťahovať zo súčasného sídla na Junáckej.

„Pre tento krok sme sa rozhodli po dôkladnej analýze technického stavu takmer 40-ročnej budovy, narastajúcich prevádzkových nákladov a nevyhnutných investícií do opráv,“ konštatuje starosta Nového Mesta

Matúš Čupka. Analýza podľa neho ukázala potrebu sťahovania pre zabezpečenie kvantitnejšieho a efektívnejšieho fungovania úradu. Poukazuje na kritický stav budovy, kde v lete teplota stúpa nad 30 stupňov Celzia a v zime je zas aj z dôvodu nedoliehajúcich okien v priestoroch chladno. Tento diskomfort pociťujú nielen zamestnanci, ale aj návštevníci a klienti úradu. „Pri hľadaní najvhodnejšieho priestoru sme zohľadňo-

vali cenu a lokalitu tak, aby sme sa nepresunuli ďaleko od súčasného sídla úradu a zároveň uľahčili prístup návštevníkom a klientom,“ podotýka Čupka. Starosta si uvedomuje, že sťahovanie nie je jednoduchým procesom. Verí však, že „prebehne hladko“ a od mája privíta úrad návštevníkov a klientov v nových priestoroch. O konkrétnych detailoch týkajúcich sa harmonogramu sťahovania bude ešte občanov informovať. (TASR, ak)

Foto: Matúš Husár

Kraj podporí takmer dvadsiatku projektov, školy budú SMART

BRATISLAVA

Rada partnerstva pre integrovaný územný rozvoj Bratislavského kraja na roky 2021 - 2027 schválila desiatky projektových zámerov určených pre podporu v rámci Programu Slovensko. Zameriavajú sa najmä na modernizáciu škôl.

„Z dôvodu obmedzenej alokácie sme museli vybrať tie najlepšie projekty, tzv. priority z priorit. Dosiahnuť dohodu nebolo jednoduché, ale verím, že sme podporili tie najlepšie projekty v kraji,“ povedal župan Juraj Droba.

„Po úspešných projektoch realizovaných s podporou Integrovaného regionálneho operačného programu v rokoch 2022 a 2023, ktorých cieľom bolo zvýšenie kapacity základných škôl v kraji, sme tentokrát cielili na podporu zlepšenia kvality vzdelávacieho procesu a jeho priestorových podmienok,“ doplnil. Podporené projekty sa zameriavajú na budovanie odborných učební a ich vybavenie, budovanie a roz-

Podporu kraja získala aj ZČ Cádrová, kde nedávno pribudol nový pavilón.

širovanie jedální, kuchýň, knižníc, tiež telocvični a vonkajších športovísk, ako aj vznik exteriérových učební. Medzi tri prioritné projektové zámery zaradila župa modernizáciu COVP Hálova za vyše 1 800 000, podporila však aj ďalších takmer dvadsať projektov v Bratislave. „Staré Mesto získalo podporu pre komplexnú modernizáciu ZŠ Hlboká aj projektový zámer „ZŠ Dubová - SMART

škola 21. storočia“. V Ružinovke bude zmodernizovaná školská infraštruktúra na ZŠ Mierová aj ZŠ Vrútocká a vo Vrakuňi ZŠ Rajčianska. V Petržalke dôjde k obnove plavárne na ZŠ Turnianska a v areáli ZŠ Pankúchova pribudne vonkajšie športovisko a EKO učebňa. S dvomi projektovými zámermi „Podpora rozvoja regionálneho školstva“ uspelo aj Nové Mesto (ZŠ Odborárska a ZŠ Cádrová). Vo Vajnoroch

bude zmodernizovaná ZŠ K. Brúderovej a v Podunajských Biskupiciach jedáleň a kuchyňa ZŠ Podzáhradná, ako aj športovisko, multifunkčné ihrisko a multisenzorická miestnosť v ZŠ Biskupická. Rači sa podarilo získať podporu pre vybudovanie a materiálno-technické vybavenie novozriadenej ZŠ Plickova 9 a v Lamači bude zmodernizovaná ZŠ Malokarpatské námestie 1. Obnovou prejdú aj školské

kuchyne v ZŠ Majerníkova v Karlovej Vsi a v ZŠ P. Horova v Devínskej Novej Vsi. Kraj podporí aj vybudovanie chýbajúcej telocvične, jedálne a kuchyne v ZŠ Trnková (Jarovce) a obnovu multifunkčného ihriska v ZŠ na Vývojovej (Rusovce).

„Všetky aktivity projektov sú v súlade s konceptom SMART školy, ktorý župa dlhodobo presadzuje. Je to koncept, ktorý v sebe zahŕňa moderné prístupy k vzdelávaniu a obsahuje opis 10 funkcií, ktoré by podľa BSK mala SMART škola plniť. Za najdôležitejšie považujeme vytvorenie zelenej, digitálnej a inkluzívnej školy, ktorá je nielen vzdelávacím centrom, ale tiež športovým, kultúrnym a spoločenským priestorom pre záujmovú, klubovú a relaxačnú činnosť obyvateľov obce, mesta alebo mestskej časti,“ uzavrela riaditeľka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov Barbora Lukáčová. (ak)

Foto: MÚ Nové Mesto / Mária Vencelová

Červené nosy prinášajú radosť všade tam, kde jej je málo

BRATISLAVA

Zdravotné klaunky a zdravotní klauni majú za sebou rekordný rok. Organizácia v Bratislave pri príležitosti 20. narodenín privítala zakladateľa Červeného nosa Garyho Edwardsa, zrealizovala 2820 klauniád a uviedla novinku v podobe večerného programu pre detských onkologických pacientov.

S Červeným nosom si väčšina ľudí spája najmä klaunov, ktorí prinášajú smiech, radosť a psychickú pohodu malým pacientom v čakárňach pred ambulanciami odborných lekárov a v izbách nemocníc. Veľmi významná je však aj podpora detí, ktoré idú na operačnú sálu. Tento program bol pôvodne postavený na jednom klaunovi, no v poslednom roku sa ho združenie podarilo v spolupráci s Národným ústavom detských chorôb rozšíriť, a tak sa doňho zapájajú klauni dvaja. Jeden pacientov odprevádza z oddelenia až k operačným sálam a tam misiu preberá druhý klaunský kolega, ktorý sa deťom po celý čas venuje v sterilnej premedikačnej zóne. Na jeseň naštartoval Červený nos aj nový program Klaunské večerníčky, ktorý

má detským onkologickým pacientom uľahčiť zaspávanie a zlepšiť kvalitu i dĺžku ich spánku. Červené nosy však môžete vidieť aj mimo nemocnice. S programom Prezuvky jazdia zdravotní klauni do domácností s vážne chorými deťmi v dlhodobej intenzívnej starostlivosti. Hudobný interaktívny program Fidlíkára sa zas zameriava na podnietenie zmyslových vnemov žiakov špeciálnych škôl s mentálnym a kombinovaným znevýhodnením. Klauni okrem detí prinášajú radosť aj dospelým, napríklad pacientom Psychiatrickej kliniky LF UK a UNB či obyvateľom seniorských zariadení. „Cieľom týchto návštev je priniesť im potešenie, vzpruhu a hlboký

emocionálny zážitok, a zároveň ich motivovať k duševnej a fyzickej aktivite, vrátane práce s pamäťou,“ vysvetľujú klauni. Hlavným zdrojom financovania ich aktivít sú príspevky od individuálnych darcov, ktoré v minulom roku predstavovali až vyše

Obyvatelia seniorských zariadení sa v minulom roku tešili z klaunských návštev 250-krát.

70 percent celkových príjmov. Významnú položku tvorili tiež 2 dane z príjmu. Obomi spôsobmi môžete samozrejme o.z. ČERVENÝ NOS Clowndoctors podporiť aj tento rok. (ak)

Foto: ČERVENÝ NOS Clowndoctors

Celé kancelárske portfólio JTRE a 365.invest spĺňa Well Health-Safety Rating

WELL Health-Safety Rating hodnotí kľúčové aspekty kvalitného a zdravého vnútorného prostredia a napomáha užívateľom ,WELL objektu' k zdravšiemu životnému štýlu. Majiteľom a prevádzkovateľom budov umožňuje prijať potrebné opatrenia týkajúce sa zdravia a bezpečnosti zamestnancov či návštevníkov budov.

Westend Gate

Zdroj: www.bratislavaoffices.sk

Developer JTRE a najväčší realitný fond na slovenskom trhu 365.invest ponúkajú vo svojich spoločných projektoch River Park, Tower 115 a v celej Westend biznis zóne kancelárie v súlade s kritériami WELL Health-Safety Ratingu, ktorý je pre užívateľov budovy zárukou, že sa budú pohybovať v zdravom prostredí. Pečať WELL Health-Safety majú aj projekty Klingerka Offices, Landererova 12, Pribinova 19 a Zuckerman Offices, ktoré JTRE v minulosti zrealizoval, pričom v takom rozsahu bezpečnými interiéromi nedisponuje žiadny iný developer na Slovensku. Zároveň zvyšné kancelárske projekty aktuálne vo výstavbe či nedávno dokončené aspirujú na získanie WELL Health-Safety Ratingu.

„Dosiadnutie WELL Health-Safety Ratingu je nielen investíciou do bezpečného a zdravého prostredia pre ľudí v budovách, ale aj do dlhodobej hodnoty a atraktivity nehnuteľnosti. V neposlednom rade výrazne posilňuje v rámci ESG ešte aj v súčasnosti zanedbávaný sociálny aspekt („S“). Jeho získanie na úrovni portfólia potvrdzuje schopnosť developera JTRE a jeho tímu plošne aplikovať a plniť medzinárodné štandardy nielen pri výstavbe novostavieb v súlade s BREEAM a LEED, ale i zdravej a bezpečnej prevádzke existujúcich budov podľa náročných kritérií WELL Health-Safety

Ratingu,“ hovorí Marek Kremeň, CEO konzultačnej spoločnosti EXERGY.

Na rozdiel od systémov certifikácie LEED a BREEAM, zameraných okrem kvality vnútorného prostredia hlavne na udržateľnosť a energetickú efektívnosť budov, WELL Health-Safety sa sústreďuje výlučne na užívateľov, ich zdravie a spokojnosť. Hodnotí päť základných oblastí - postupy čistenia a dezinfekcie, programy pripravenosti na núdzové situácie, zdroje zdravotnej starostlivosti, manažment kvality ovzdušia a vody a zapojenie zainteresovaných strán a komunikáciu. Všetky prístupné kritériá v týchto oblastiach JTRE musel naplniť a aktuálne má v ponuke ako jediný na trhu kancelárske portfólio verifikované treťou stranou. Nielen z hľadiska trvalej udržateľnosti prostredníctvom BREEAM a LEED, ale aj z hľadiska zdravia a bezpečnosti úspešným získaním WELL Health-Safety. „Križa spôsobená pandémiou koronavírusu negatívne ovplyvnila vyše 50% firiem na trhu. V snahe pomôcť spoločnostiam pri návrate do normálnej prevádzky sme sa rozhodli v našich budovách zaviesť WELL Health-Safety Rating. Ide o súbor nadštandardných opatrení s cieľom zvýšiť dôveru zamestnancov v bezpečné pracovisko a zároveň dávajú správcom systematický nástroj na prevenciu či

riešenie podobných rizikových situácií. Či je budova certifikovaná v tomto systéme vám napovie viditeľný symbol WELL Health-Safety vo vstupných priestoroch každej našej kancelárskej budovy,“ hovorí Martin Stohl, ESG manažér JTRE.

Zdravé vnútorné prostredie s dostatočnou cirkuláciou a filtráciou čerstvého vzduchu s dôrazom na kvalitnú prevádzku a údržbu, vhodným akustickým a ergonomickým riešením a s kvalitným osvetlením zvyšuje produktivitu, schopnosť koncentrácie i kreativitu. Zároveň znižuje chorobnosť či chýbovosť zamestnancov a v neposlednom rade ich fluktuáciu. JTRE ponúka atraktívne pracovné zázemia vo svojich administratívnych projektoch, v ktorých nájdete odpočinkové zóny, zdravé stravovanie či voľnočasové vyžitie. Pre nájomcov sú voľne dostupné aj ďalšie prostriedky pre zdravý život, ako je variabilita pracovných priestorov, biofilia, prístupnosť objektu pre ľudí so zníženou pohyblivosťou, svetelné podmienky pre prácu či zázemie pre šport a relaxáciu. Všetko, čo WELL vyžaduje. JTRE predmetnou certifikáciou v takom rozsahu potvrdil silnú pozíciu trhovej jednotky v komerčnom segmente. Prináša klientom inovatívne prístupy, aby mohli sídlit' vo funkčných, šetrných a predovšetkým v zdravých stavbách. ■

Nevyhadzujte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

Rozpočtové provizorium

KARLOVA VES

Okrem Petržalky a Ružinova je v rozpočtovom provizóriu aj Karlova Ves. Dôvodom je pozmeňovací návrh k rozpočtu na rok 2025, ktorý vlni v decembri schválilo miestne zastupiteľstvo.

Podľa starostky Dany Čahovej je návrh v rozpore so zákonom, preto ho nepodpísala. S tým nesúhlasí poslanecký klub Team Bratislava, ktorý pozmeňovací návrh podal. „Provizorium nie je absolútne dôvodné a ani adekvátne. Naopak, je pre Karlovu Ves poškodzujúce, nakoľko sú ním ohrozené veľmi dôležité investície financované z externých zdrojov,“ uviedol poslanec Martin Vician, podľa ktorého by pozmeňovací návrh zvýšil výdavky na opravy chodníkov a ciest, z ktorých niektoré sú vo veľmi zlom stave. Zároveň by upravil navýšenie položky miezd na päť percent oproti roku 2024, ktoré by bolo podľa poslancu v rozpočte dostatočne kryté. (TASR)

Nová adresa ministerstva

PETRŽALKA

Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže SR sídli na novej adrese. Prestáhovalo sa do budovy Spectrum Tower na Černyševského ulici 50 v Petržalke, kde sa nachádza aj podateľňa pre verejnosť.

Pôvodne boli pracoviská ministerstva umiestnené v piatich administratívnych budovách v rôznych častiach, ktoré ministerstvo plánuje využiť pre svoje priamo riadené organizácie. Priestory na Stromovej 1 sa postupne pripravujú na sťahovanie pre Národný inštitút vzdelávania a mládeže. (ak)

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Takto sme sa mali voziť v bratislavskom metre

V čase, keď sa v Bratislave začalo s výstavbou tratí pre podzemnú dopravu, hovorilo sa oficiálne o „rýchlodráhe“. Vtedajšie predpisy totiž umožňovali stavať „metro“ len v tých mestách, ktoré už mali milión obyvateľov.

BRATISLAVA

Petržalkou nedávno prešla prvá električka, a oživila tak spomienky na to, ako tadiaľ malo jazdiť metro. Jeho príbeh sa začal pred polstoročím, no projekt zhlto veľké peniaze a nikdy sa nedokončil. Rýchlodráhou sa teda v našom meste dodnes nevozíme, predsa si však môžeme vyskúšať, aké by to bolo, keby všetko vyšlo podľa plánu.

Až do konca februára je v Múzeu dopravy sprístupnená výstava „Metro, ktorým sa nevozíme“ s množstvom vizualizácií, nákresov, ale aj videom, vďaka ktorému sa budete cítiť ako vo vagóne uháňajúcom z Petržalky do centra mesta. „Nadšene a expert na tvorbu počítačovej grafiky Andrej Fridrich vytvoril formou počítačovej animácie plánovanú, avšak nikdy nedostavanú prvú trasu bratislavského metra. Veľmi nás zaujala jeho ponuka sprístupniť tento unikátny počin v našom múzeu odbornej i laickej verejnosti. Vizualizáciu Andreja Fridricha sme doplnili o historické materiály získané od ďalšieho z do-

právnych nadšencov, Petra Martinka, ktorý sa problematikou plánovaného a nevybudovaného metra v Bratislave zaoberá už roky, pričom disponuje množstvom znalostí o projektoch, ktoré boli v tejto súvislosti pre Bratislavu pripravované,“ hovorí kurátor Michal Jajcaj. Fridrich si z množstva rozličných plánov a štúdií zvolil projekt zo začiatku 80. rokov 20. storočia, podľa ktorého sa mala najskôr zrealizovať stavba tzv. dočasnej, povrchovej tra-

sy metra z okraja Petržalky cez Starý most na Mlynské nivy. Na ňu mala následne nadviazať výstavba definitívneho podzemného úseku vedeného v koridore naprieč sídliskom Petržalka. Vychádzal z reálnych návrhov traťových úsekov, tunelov, ale aj jednotlivých staníc, ktoré zasadil do skutočného prostredia sídliska, a tak sa môžeme metrom previezť aspoň virtuálne a živo si predstaviť, aké by to bolo, keby sa plány zrealizovali.

Mlynské Nivy by ste dnes bez nápisu zrejme len ťažko spoznali.

Michal Jajcaj, kurátor výstavy, ktorú v Múzeu dopravy uvidíte už len do konca februára

Ich počiatky sa spájajú s prelomom 60. a 70. rokov, keď vládne orgány v bývalom Československu rozhodli, že sa z Bratislavy do roku 2050 stane miliónová aglomerácia. V okolí mesta malo vzniknúť niekoľko veľkých sídlisk a pre prepravu ľudí sa javil ako najvhodnejší systém rýchlodráhy na báze metra. Písal sa rok 1973, keď sa prvé návrhy pre bratislavské metro začali objavovať na stoloch projektantov. Tie boli v priebehu niekoľkých nasledujúcich desaťročí mnohokrát prepracované a prehodnotené, výstavba metra sa však v 80. rokoch 20. storočia skutočne začala, a to hneď dvakrát - v roku 1983 a 1988.

„Prvým projektom bol plán dočasnej rýchlodráhy, ktorá bude spájať začiatok Petržalky s Mlynskými nivami s využitím povrchovej koľajovej trate vedenej po Starom moste po bývalej železničnej trati, ktorá bola premiestnená na Prístavný most,“ približuje Michal Jajcaj z Múzea dopravy. „Následne na ňu mala nadviazať definitívna trasa vedená podzemným tunelovým úsekom pod Petr-

žalkou až na jej koniec na Janíkovom dvore.“ S tou sa počítalo už v čase výstavby sídliska, kde vynechali pás, aby sa nemuseli tunely raziť, ale aby sa mohli kopať z povrchu. Dočasná, povrchová trasa metra, označená ako „I. stavba“, mala mať tri stanice (Mlynské nivy, Martanovičova a Petržalka Centrum), merať 2,6 kilometra a spreádzkovaná mala byť v roku 1987. Po realizácii oboch

V Bratislave sa počítalo s metrom sovietskeho typu.

úsekov sa malo následne pracovať na definitívnom vedení približne desiatkilometrovej trasy metra z Petržalky popod Dunaj smerom na hlavnú železničnú stanicu so zastávkami pri Priori aj na Obchodnej ulici. „To by si však vyžadovalo náročné razenie tunelov popod centrum, prekládky inžinierskych sietí a podobne,“ upozorňuje Jajcaj. Po dokončení definitívnej podzemnej trasy by bola dočasná po Starom moste zrušená a metro by bolo výhľadovo presmerované do tohto úseku. K tomu však už nedošlo. Výstavba dočasnej povrchovej časti sa začala v roku 1983 a vybudovaná bola estakáda (cestná stavba na stĺpoch príbuzná mostu), ktorá dnes slúži električke medzi Starým mostom a zastávkou Farského. Po dvoch rokoch však práce pozastavili s odôvodnením, že ide o finančne veľmi náročný projekt a nie je efektívne vynakladať na dočasnú stavbu

také prostriedky. V roku 1988 sa výstavba metra obnovila, tentokrát sa však začalo s budovaním definitívneho úseku z opačného konca, teda zo stanice Janíkov dvor. Vtedy vznikol dodnes známy, nikdy nedostavaný tunel, ktorý mal spájať stanicu Lúky - Juh a plánované definitívne depo metra v Petržalke. Viac sa však už nestihlo. Československo zasiahli politické zmeny, o výstavbu metra sovietskeho typu prestal byť záujem a do Bratislavy začali prichádzať ponuky zo západnej Európy. „Obyvatelia si určite pamätajú napríklad ponuku francúzskej firmy Matra na výstavbu metra na pneumatikách, označovaného skratkou VAL,“ hovorí Jajcaj. Začiatkom 90. rokov vytom a zastávkou Farského. Po dvoch rokoch však práce pozastavili s odôvodnením, že ide o finančne veľmi náročný projekt a nie je efektívne vynakladať na dočasnú stavbu

podieľať štát, nakoľko ide o projekt, ktorý mal slúžiť nielen obyvateľom Bratislavy, ale samozrejme aj obyvateľom iných miest,“ vysvetľuje Jajcaj. V prvých rokoch nového milénia sa znova uvažovalo o klasickom metre, financovanom vo výške 20 miliónov dolárov z deblokácií ruského dlhu, napokon však takáto myšlienka úplne zapadla prachom. Ani vízia miliónovej Bratislavy, kde sa to všetko začalo, sa nenaplnila. Petržalka síce už pôvodnú obec nahradila tak dávno, že si na ňu už len málokto pamätá, ďalšie plánované sídliská, napríklad medzi Lamačom a Stupavou, okolo Sv. Jura a Pezinka či pri Senci, však už nevyrástli. A tak ich ani netreba prepájať metrom, hoci podzemnú dopravu do Petržalky, Rače, Dúbravky či Ružinova by určite ocenili mnohí obyvatelia a návštevníci Bratislavy. (ak)

Foto a reprofoto: ak

DR Automobiles

Nové DR 5.0

LEN PLNÁ VÝBAVA

za 24 190 € s DPH
CAKUMPRÁSK

SHOWROOM: Hodonínska 6712, Bratislava

drautomobiles.sk

ŠPORTOVÉ PODUJATIA V MESTE: Príďte fančiť našim

BRATISLAVA Pozrite si tipy na zaujímavé športové stretnutia, ktoré sa konajú na domácej pôde bratislavských tímov. Dátumy sa môžu v priebehu mesiaca me-

niť, preto si ich vopred overte na ich webovej stránke. Ak viete o ďalšom zaujímavom podujatí pre športových fanúšikov, napíšte nám na redakcia@banoviny.sk. (bn)

Hokej

2. 2., 16.00 h	HC Slovan Bratislava HK Dukla Ingema Michalovce (1. liga)
12. 2., 18.30 h	HC Slovan Bratislava HC MONACObet Banská Bystrica (1. liga)
14. 2., 18.30 h	HC Slovan Bratislava - HK Dukla Trenčín (1. liga)
16. 2., 16.00 h	HC Slovan Bratislava - Vlci Žilina (1. liga)
27. 2., 18.30 h	HC Slovan Bratislava - HK Nitra (1. liga)
3. 2., 11.30 h	HC TEBS Bratislava - HK Gladiators Trnava (2. liga)
9. 2., 18.00 h	HC TEBS Bratislava - HC Prešov (2. liga)
14. 2., 18.00 h	HC TEBS Bratislava HK 95 Považská Bystrica (2. liga)
21. 2., 18.00 h	HC TEBS Bratislava HK Spartak Dubnica nad Váhom (2. liga)
28. 2., 18.00 h	HC TEBS Bratislava - HC Topoľčany (2. liga)

Basketbal

6. 2., 19.00 h	Slovensko - Rumunsko (Eurobasket kvalif. ženy)
9. 2., 18.00 h	Slovensko - Island (Eurobasket kvalif. ženy)
19. 2., 18.00 h	BK Inter Bratislava - NEXTGEN Slovakia (1. liga)
23. 2., 17.00 h	Slovensko - Lotyšsko (Eurobasket kvalif. muži)
26. 2., 18.00 h	BK Inter Bratislava - Blue Wings Nitra (1. liga)

Futbal

15. 2., 16.00 h	ŠK Slovan Bratislava MFK Zemplín Michalovce (1. liga)
1. 3., 15.30 h	ŠK Slovan Bratislava - FC Spartak Trnava (1. liga)
1. 3., 14.30 h	FK Inter Bratislava - FC Slovan Galanta (3. liga)

Historický úspech

BRATISLAVA Slovenský golf oficiálne vstúpil na svetovú mapu. Tadeáš „Teddy“ Teták (24) sa stal prvým rodeným Slovákom, ktorý získal kartu na prestížnu DP World Tour.

Teták sa narodil v Bratislave a s golfovm začal ako päťročný. Počas svojej kariéry získal mnoho významných

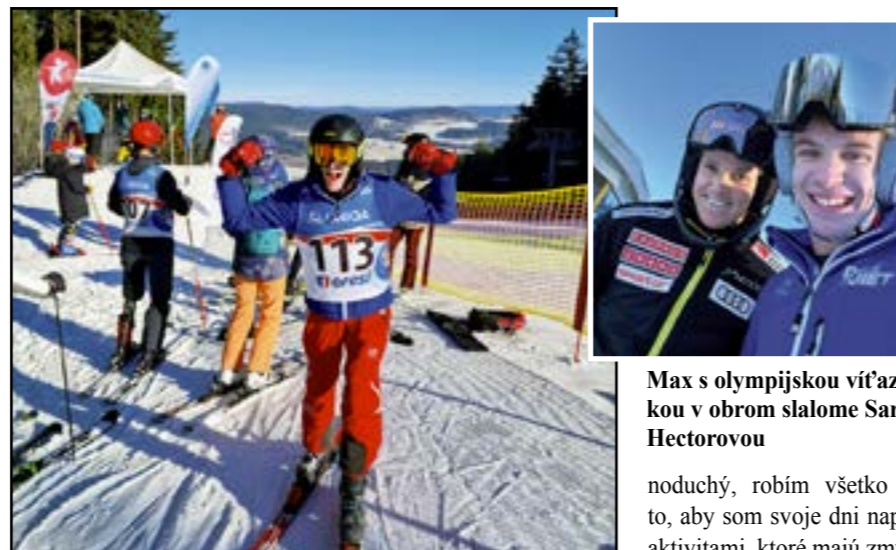
úspechov vrátane viacerých víťazstiev na medzinárodných turnajoch. Tento rok si premiérovu zahrá aj najvyššiu golfú súťaž v Európe. (ts)
Foto: SPP

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na

www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny

Podporte parašportovca Maxa: Čím viac odcvičíte, tým viac dostane

Vďaka vašim kalóriám chce Max pokračovať v športe, ktorý preňho tak veľa znamená.

BRATISLAVA

Spravte niečo pre svoje zdravie a pomôžte tým zároveň iným. Unikátna aplikácia umožňuje jej užívateľom podporiť svojim cvičením ľudom v núdzi. Sami rozhodnete, akou sumou a komu prispějete, a pritom vás to nebude stáť ani cent. APPka je projektom občianskeho združenia APPA, ktoré dlhodobo pomáha zdravotne znevýhodneným deťom a dospelým. Vďaka bezplatnej aplikácii ich veľmi jednoducho môžete podporiť aj vy. Stačí na to len jej stiahnutie do telefónu, zosynchronizovanie s mobilnými aplikáciami ako Apple Health alebo Google Fit a to najdôležitejšie - váš pohyb. Aplikácia premení spálené kalórie či absolvované zdravotné pomôcky. Kalórie sa na peniaze prepočítavajú podľa kurzu, ktorý je nastavený partnermi aplikácie a môže sa meniť. Vždy však platí rovnica, že čím viac pohybu, tým väčšia podpora. 200 spálených kilokalórií napríklad môže byť premenených na 1 euro, a tak môžete jedinou desaťkilometrovou prechádz-

kou darovať aj 3 eurá. Aktuálnu štatistiku a množstvo spálených kalórií uvidíte vo svojom profile. Komu vami „vydreté“ peniaze pôjdu, o tom rozhodnete sami. Stačí si v aplikácii prečítať príbehy jednotlivých záujemcov a jeden z nich si vybrať. Premenené financie sú poskytované príbehom transparentne a slúžia na úhradu potrebných liečebných pobytov, operácií či zdravotných a kompenzačných pomôcok určených pre zdravotne znevýhodnených. Každý príbeh môže získať až 2000 eur, vo výbere je však len po dobu jedného mesiaca. Potom dostanú šancu ďalší. Aktuálne si môžete zacvičiť aj za 18-ročného Maxa Hrbáňa z Rače, ktorý sa narodil predčasne v 27. týždni. Už od prvých dní mu život strpčovala detská mozgová obrna, výrazná skolióza a bolesť kĺbov, no vďaka vlastnej húževnatosťi, pravidelnému cvičeniu a množstvu terapií sa mu podarilo úplne zaradiť do spoločnosti. Max navštevoval ZŠ Hrobákova v Petržalke a dnes študuje na obchodnej akadémii vo Viedni. Hovorí však nielen po nemecky, ale aj anglicky a francúzsky a už od troch rokov tvrdí, že by sa raz chcel stať prezidentom. „Hoci môj štart do života nebol jed-

(ak)

Foto: archív M. H.

JTRE predáva multifunkčné budovy v Downtown Yards

Blok 4 v Downtown Yards ponúka päťpodlažnú budovu na predaj s plochou 1700 štvorcových metrov.

Architektonicky atraktívne multifunkčné budovy budú priamo v bratislavskom downtowne na hranici Starého Mesta a Ružinova. Splňajú všetky nároky na moderné a komfortné podnikanie či investíciu a predstavujú výnimočnú príležitosť pre tých, ktorí hľadajú strategickú polohu, multifunkčné využitie a flexibilné prostredie.

V ponuke na podnikanie vo vlastnej budove sú:

- BLOK 1** – trojpodlažná budova na predaj s plochou 700 štvorcových metrov
- BLOK 3** – štvorpodlažná budova na predaj s plochou 1400 štvorcových metrov
- BLOK 4** – päťpodlažná budova na predaj s plochou 1700 štvorcových metrov

KANCELÁRSKE JEDNOTKY na prvom poschodí pozdĺž všetkých rezidenčných blokov rôznych veľkostí a zaujímavých dispozícií od 27 štvorcových metrov až po celé poschodia. Architekti navrhli päť samostatne stojacich nízko-

podlažných multifunkčných objektov od Plátenickej ulice, čím vytvoria prirodzený prechod od pôvodnej

zástavby rodinných domov smerom k výškovým budovám. Zároveň prispievajú k občianskej vybavenosti územia pestrou paletou obchodných prevádzok, služieb a administratívnych priestorov. Jedným z nich bude napríklad aj zdravá materská škola realizovaná z dreva v pasívnom štandarde. Multifunkčné butikové budovy majú širokú škálu využitia. Buď ako klasické kancelárske priestory alebo obchodné prevádzky vhodné pre kliniky krásy, zubné ambulancie, predajne bicyklov, showroomy či kombináciu týchto možností. Flexibilné rozloženie interiérov umožňuje prispôbiť budovy presne podľa potrieb a preferencií daného segmentu, pričom objekty sa predávajú ako shell & core.

Downtown Yards ponúka priestrané a elegantne navrhnuté kancelárske priestory, moderný dizajn, kvalitné materiály a ergonomické riešenia. Administratívne priestory budú vybavené pokročilými technológiami zameranými na udržateľnosť a energetickú efektívnosť. Inteligentné osvetlenie, klimatizácia s nízkou spotrebou energie a systém rekupe-

Projekt Downtown Yards od skúseného developera JTRE vyrastá na pozemku medzi Košickou, Prístavnou, Plátenicou ulicou a Mlynskými nivami a bude vstupnou bránou do rozrastajúceho sa moderného centra Bratislavy. Zelená mestská štvrť s architektúrou v londýnskom štýle premení nevyužívanú bývalú priemyselnú lokalitu na nový plnohodnotný priestor s vyváženým mixom bývania, práce, oddychu, vybavenosti a rozmanitých verejných priestorov. Okrem 656 rezidiencií ponúka developer na predaj tri samostatné multifunkčné budovy a na prvom poschodí každého rezidenčného bloku i kancelárske jednotky.

rácie vzduchu prispievajú k zdravému a ekologicky šetrnému pracovnému prostrediu. Budovy budú vybavené najnovšími bezpečnostnými systémami vrátane 24-hodinového monitoringu, bezpečnostných vstupov a požiarneho zabezpečenia. Pohodlné parkovanie pre zamestnancov a návštevníkov priamo pri budove zabezpečí bezproblémový prístup k pracovným priestorom. Výborná dopravná dostupnosť je jednou z kľúčových výhod projektu Downtown Yards, keďže je priamo napojený na hlavné mestské obchvaty a dopravné uzly, čo umožňuje jednoduchý a rýchly prístup z rôznych častí mesta aj okolitých oblastí. Blizkosť zastávok verejnej dopravy zabezpečuje pohodlné spojenie pre zamestnancov aj klientov. Široká občianska vybavenosť z hľadiska na pešiu dostupnosť bratislavského downtownu či štvrte Eurovea City je samozrejmosťou, keďže je Downtown Yards situovaný v blízkosti všetkých dôležitých služieb a zariadení. ■

www.bratislavaoffices.sk
www.d-y.sk

Ministerstvo zrušilo stavebné povolenie pre modernizáciu Ružinovskej radiály, mesto už pritom hľadá zhotoviteľa

Ružinovská radiála je tretou zo štyroch električkových radiál, rekonštruovaných za súčasného vedenia mesta.

RUŽINOV

Magistrát plánuje po obnove Dúbravsko-Karlovej a Vajnorskej radiály a výstavbe novej električkovej trate v Petržalke pristúpiť aj k modernizácii Ružinovskej radiály. V závislosti od ukončenia procesu obstarávania by sa s ňou mohlo začať už budúci rok.

V rámci modernizácie takmer päťkilometrového úseku Ružinovskej radiály sa má kompletne obnoviť celá električková trať, teda spodok aj zvršok, odvodnenie, nástupné ostrovčeky a ich vybavenie, trolejové vedenie a napájací systém, elektrické ovládanie a ohrev výhybiek. Mesto plánuje aj doplnenie mazacích zariadení koľají, moderni-

záciu existujúcich semaforov a dobudovanie nových v križovatkách, v ktorých je to nevyhnutné pre zaistenie prednosti električky v križovatkách. V časti od Tomášikovej po Chlumeckého ulicu má ísť opäť o zelenú trať pokrytú rozchodníkom, ktorý pomáha pohlcovať hluk, je vodozádržný, zvlhčuje prostredie a znižuje prašnosť. Navyše aj pekne vyzerá a v sezóne plošne zakvitne farbami. Modernizácia zahŕňa aj ďalšie investície, napríklad úpravu komunikácií, križovatiek a chodníkov, preložky a ochranu inžinierskych sietí. Súčasťou projektu je tiež komplexná rekonštrukcia Križnej ulice systémom od fasády k fasáde. V prvej fáze

má byť zmodernizovaný úsek od Slovanetu po obratisko Astronomická. Následne druhá etapa bude nadväzovať na zrekonštruovanú trať od Ul. 29. augusta, cez Americké námestie, Križnu až po Múzeum konskej železnice (križovatka ulíc Križna a Legionárska). Na Trnavskom mýte sa vymenia výhybky. ■ Mesto v januári na zhotoviteľa komplexnej modernizácie Ružinovskej radiály vyhlásilo verejnú súťaž. Zadanie je nastavené tak, aby boli práce v oboch etapách realizované v hlavnej stavebnej sezóne. To znamená, že by mali celkovo trvať dva roky (každá etapa jeden rok) s tým, že v zimnom období by práce prebiehať nemali. Predpokladaná hodnota zákazky je 95 miliónov eur bez DPH, financovanie má byť zabezpečené z európskych zdrojov v rámci Programu Slovensko. Lehota na predkladanie ponúk je do 4. marca 2025 a kritériami pre ich vyhodnotenie je cena (70 %), skúsenosti odborníkov (6 %) a zníženie hluku a vibrácií (24 %). Medzitým však ■ Ministerstvo dopravy SR ako odvolací orgán zrušilo stavebné povolenie, ktoré ešte viani v auguste vydal v súvislosti

s modernizáciou Ružinovskej radiály Bratislavský samosprávny kraj (BSK). Vo svojom rozhodnutí ministerstvo vyhovelo odvolaniu, ktoré podalo ■ Združenie domových samospráv, a celá vec sa tak vracia na BSK ako špeciálny stavebný úrad pre mestské dráhy. „Ministerstvo sa ako príslušný odvolací orgán nestotožnilo s právnym názorom prvostupňového orgánu,“ skonštatovala hovorkyňa rezortu Poláčiková. Ministerstvo poznamenalo, že podmienky uložené rozhodnutím EIA (posudzovanie vplyvov na životné prostredie) je stavebný úrad povinný premietnuť do výroku rozhodnutia. Keďže ich však napadnuté stavebné povolenie neobsahuje, je predmetné povolenie nesprávnym a nezákonným rozhodnutím. Argumentuje tiež tým, že BSK nechal do úvahy predmetné združenie ako účastníka stavebného konania. Združenie domových samospráv vo svojich výhradách upozornilo napríklad na absenciu niektorých podmienok v oblasti ochrany životného prostredia, ktoré boli uvedené v rozhodnutí zo zisťovacieho konania. Požiadalo tiež o zabezpečenie vykonania účinnej starostlivosti a ochra-

ny životného prostredia. Požiadavky sa týkajú výsadby vzrastlých drevín, dažďových záhrad, solárnych striech električkových zastávok, zelených striech a koľajového zvršku. „BSK nechal do úvahy Združenie domových samospráv ako účastníka stavebného konania. Čo je taká chyba v konaní, ktorú bolo možné vyriešiť iba zrušením rozhodnutia a vrátením veci prvostupňovému správnomu orgánu,“ poznamenala Poláčiková s tým, že voči rozhodnutiu ministerstva nie je možné odvolať sa.

■ BSK však uviedol, že v stavebnom konaní postupoval v súlade s platným právnym poriadkom SR. „Špeciálny stavebný úrad sa zodpovedne zaoberal predloženou žiadosťou. Náležite zistil všetky skutočnosti dôležité pre rozhodnutie, i na základe dôkazov navrhnutých účastníkmi konania. A pri rozhodovaní použil správnu úvahu pri použití správnych predpisov, na základe ktorých rozhodol,“ uviedla hovorkyňa BSK Lucia Forman. Na druhej strane sú podľa nej účastníci konania povinní spolupracovať so správnymi orgánmi v priebehu celého konania, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. V danom konaní využilo svoje právo predmetné združenie podaním odvolania, ktoré špeciálny stavebný úrad odstúpil MD SR ako nadradenému orgánu. Napadnuté rozhodnutie môže zmeniť, zrušiť alebo potvrdiť. „V tomto konaní sa nadradený orgán nestotožnil s právnym názorom BSK. Vyhodnotil, že ide o také chyby konania, ktoré nie je možné zahojiť zmenou rozhodnutia, a preto napadnuté rozhodnutie zrušil a vrátil na nové prerokovanie,“ doplnila Forman. (ak, TASR)

Foto: Mirta Čurkovič

Zoologická záhrada s novinkami

K najobľúbenejším novinkám patrí Gazdovský dvor.

KARLOVA VES

ZOO Bratislava pokračuje v napĺňaní svojej ambície stať sa najlepšou zoologickou záhradou v regióne. V roku 2024 predstavila viaceré novinky a v tomto trende chce pokračovať aj naďalej.

K najväčším projektom minulého roka patrí otvorenie Gazdovského dvora, kde si deti môžu pohladkať miniatúrne plemena hospodárskych zvierat ako sliepky, králiky či poníky. „Na príľahle lúke dokonca môžu ovečky a kozy priamo z ruky nakŕmiť pripravenými senými granulami,“ vysvetľuje PR manažérka zoo Alexandra Ritterová. Pripomína, že táto nová časť záhrady bola vážne zasiahnutá povodňami, dnes je však už opäť v plnej prevádzke. Návštevníci zoologickej záhrady si mohli všimnúť aj vylepšené výbehy zvierat. „Medveď Felix napríklad vo veku 29 rokov po prvýkrát zažil pôdu pod nohami a vďaka svahovitému terénu sa mu výrazne zlepšila kondícia,“ hovorí Ritterová. Revitalizoval sa Pavilón primátov, opravené vnútorné výbehy mačkovitých šeliem a pri vstupe vznikli nové voliery pre vtáctvo. Lemurom pribudol ostrov, kde celé leto slobodne lozia po stromoch. Diviaky majú nový, 1,5-násobne väčší výbeh, ktorý je praktic-

ky identický s ich prirodzeným biotopom, takže v ňom môžu rozrývať zeminu a hľadať v nej dobroty. O kúsok nižšie zas môžu návštevníci zoologickej záhrady pozorovať danielu škvritku, zubry, jelene či muflóny, novinkou je aj päťčlenná svorka vlkov. Už na jar budú nové výbehy využívať aj rysy ostrovidy a hrošíky libérijské. „Tým sme dokončili tiež rekonštrukciu ich ubikácie, ktorá je teraz energeticky menej náročná a hygienicky na oveľa vyššej úrovni ako kedysi,“ podotýka Ritterová. V zoo sa zamerali aj na posilnenie infraštruktúry. V zoo vznikla nová moderná krmiváreň, opravili sa chodníky a pribudlo tienenie detských ihrísk, bezpečnostné kamery na parkovisku aj skrinky na úschovu batožiny. Pôvodné mapy areálu aj informačné tabule pri zvieratách nahradili novými a pribudlo aj mnoho ďalších prvkov, ktoré majú návštevníkom vytvoriť príjemný zážitok z návštevy zoologickej záhrady. „Vráťame desiatok lavičiek, štyroch pitných fontán, stojanov na bicykle, turniketov na vstupe, mobiliáru pri bufetoch, nových kapotáží smetných košov, zastávok safaribusov a dokonca aj verejného dlekohľadu,“ vymenúva Ritterová. (ak)

Foto: Zoo Bratislava / Marek Veľček

TU-BA Vzniká priestor, kde budúcnosť mesta môžete ovplyvniť aj vy

STARÉ MESTO

Metropolitný inštitút Bratislavy plánuje vytvoriť nový priestor pre dialóg o rozvoji a vízii mesta. TU-BA bude miestom výstav, prednášok, diskusií, ale najmä participatívnych stretnutí na mestské témy.

Podobné špecializované priestory pre architektúru nájdeme aj v iných európskych mestách, kde sa potvrdilo, že ich program zvýšil záujem ľudí o mestské témy a zapojil ich viac do mestského plánovania. Na jeseň budú mať konečne takúto možnosť aj Bratislavčania. V období, keď začína proces tvorby nového územného plánu, plánuje Metropolitný inštitút na rohu Štúrovej a Medenej ulice otvoriť priestor s názvom TU-BA (Tu v Bratislave), kde sa budú konať výstavy, prednášky, workshopy, školenia či prezentácie z oblasti architektúry, územného plánovania, urbanizmu aj klimate. Kľúčovým odborným partnerom TU-BA je Inštitút Slovenskej komory architektov. „Naším zámerom je vytvoriť živé miesto, ktoré svojou náplňou zveľadí aj bezprostredné okolie. Kde

budú zástupcovia samospráv, súkromného a tretieho sektoru, odborná a široká verejnosť diskutovať o tom, aké mesto chceme,“ vysvetľuje riaditeľka Metropolitného inštitútu Petra Marko. V súčasnosti už boli podpísané všetky potrebné zmluvy k priestoru, jeho realizácii aj financovaniu. To bude zabezpečené výhradne z externých zdrojov, no Metropolitný inštitút kladie dôraz na úplnú transparentnosť spolupráce a partnerom nevznikne

žiadny nárok na zásahy do programu. „Bude to veľmi dôležitá neutrálna pôda, kde sa môžu stretávať architekti, odborníci a developeri so zástupcami mesta či občanmi a viesť konkrétne diskusie o abstraktných témach súvisiace s rozvojom mesta, územným plánovaním, bývaním či verejným priestorom,“ uzatvára námestníčka primátora Bratislavy Lenka Plavuchová Antalová. (ak) Vizualizácie: Metropolitný inštitút Bratislavy

V TU-BA budú vítaní všetci, ktorí sa podieľajú a zaujímajú o mesto, jeho plánovanie a tvorbu.

**Starožitnosti
Panenská 22**

Odkúpime v hotovosti:
sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,
lampy, nábytok, i celé
pozostalosti, umenie každého druhu
Konzultácie zdarma aj u Vás doma
tel: 0907 981 477
Sme tu pre Vás už 30 rokov

**NAŠI ŠPECIALISTI
PONÚKAJÚ
KOMPLEXNÉ
SLUŽBY**

CHIRURGIU IMPLANTÁTY
KORUNKY MOSTÍKY
ESTETICKÉ VÝPLNE ENDODONCIU

**NAJNOVŠIE TECHNOLOGIE
NAJMODERNEJŠIE PRÍSTROJE**

**ZMLUVY SO VŠETKÝMI
ZDRAVOTNÝMI POISŤOVŇAMI**

+421 904 252 896 / +421 940 637 252
adent@adent.sk www.adent.sk

Záchranári na jednej adrese

RUŽINOV

Nové koordinované stredisko integrovaného záchranného systému (IZS) v Bratislave bude na Tomášikovej ulici. Ministerstvo vnútra jeho výstavbu spustilo v septembri 2023 a otvorí ho plánuje do konca prvého kvartálu 2025.

Nové špecializované pracovisko bude slúžiť na zabezpečenie príjmu a spracovania informácií na tiesňových linkách (112, 155 a 150) a riešenie mimoriadnych udalostí v rámci Bratislavského kraja. V jeho priestoroch bude umiestnené pracovisko odboru krízového riadenia Okresného úradu Bratislava, operačné stredisko krajského riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru a krajské operačné stredisko Záchrannej zdravotnej služby. Pracovisko bude pozostávať z troch podlaží - na prvom budú obsluhované priestory, ako sú šatne, relaxačné miestnosti a sociálne zariadenia, na druhom dispečerské sály jednotlivých záchranných zložiek a tretie poschodie bude tvoriť priestor pre podporný personál. (TASR, ak)

Medzi najlepšimi učiteľmi máme troch zástupcov

BRATISLAVA

Ocenenie Učiteľská osobnosť Slovenska 2024, ktoré organizuje CEEV Živica, pozná finalistov. Odborná porota vybrala z rekordného počtu prihlášok tridsať najlepších, ktorí zabojujú o účasť v top 10 aj celkové víťazstvo. Palce budeme držať trom pedagógom z Bratislavy.

Global Teacher Prize je medzinárodné ocenenie, ktoré spája komunitu inšpiratívnych pedagógov z celého sveta. Na Slovensku je jeho licencovanou súčasťou ocenenie Učiteľská osobnosť Slovenska, ktoré sa koná pod záštitou ministra školstva Tomáša Dručka, ako aj Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku. Tento ročník sa teší zatiaľ najväčšiemu ohlasu, keď prišlo až 179 plat-

ných prihlášok. Pri výbere tridsiatky nominovaných sa prihľadalo najmä na kvalitu, ktoré pomáhajú modernizovať slovenské školstvo v súlade s novou reformou nášho vzdelávacieho systému. „Hľadáme pedagogičky a pedagógov, ktorí sa neboja moderných technológií a prístupov k výučbe, učia prakticky, pozývajú namiesto trestania, zároveň však nezabúdajú na jedinečnosť a potenciál každého žiaka, rozvíjajú ich aj po ľudskej stránke a vedú žiakov k tomu, ako byť súčasťou širšej komunity aj prostredníctvom rozvoja komunikačných zručností, dobrovoľníckej práce a skupinových aktivít,“ vysvetlila manažérka Komenského inštitútu mimovládnej organizácie Živica a členka poroty Zuzana Labašová. K takýmto skvelým učiteľom patria aj traja Bratislavčania. ZŠ a MŠ J. A. Komenského na Hubeného ulici v Rači zastupuje **Andrea Dudášová**, ktorá učí slovenský jazyk a dejepis na druhom stupni. Jej prioritou je vytvárať pre žiakov bezpečné prostredie, podporovať ich v rozvoji jemných zručností a ukazovať im, že vzdelávanie môže byť zábavné, interaktívne a plné praktického využitia. Jedným z hlavných cieľov pedagogičky je podporovať spoluprácu, naučiť deti oceniť seba i druhých a ukazovať im, že aj chyby sú cennou súčasťou učenia. Andrea Dudášová odmieta stereotypný spôsob vzdelávania a hľadá nové cesty, ako deti zapojiť do uč-

nia. Využíva aplikácie, únikové miestnosti, šifrovačky, skenovanie QR kódov aj virtuálnu realitu. V rámci školy tiež organizuje workshopy, na ktorých s týmito modernými pomôckami zoznamuje aj kolegov. Je dôkazom, že vzdelávanie nemusí byť len o biftovaní dát, ale môže formovať deti na sebavedomé, hodnotovo založené a pripravené osobnosti do života. „Verím, že som im pomohla v tom, aby sa nebáli pomenovať, v čom sú dobrí, a aby vedeli oceniť aj iných,“ uzatvára. Do tridsiatky najlepších učiteľov sa tento rok prebojovala aj **Barbora Jergová** z Obchodnej akadémie Dudova v Petržalke, kde svojim inovatívnym prístupom mení spôsob, akým mladí ľudia vnímajú podnikanie a manažment. Špecializuje sa na predmety zamerané na rozvoj podnikateľských a manažérskych zručností, pričom jej cieľom je pripraviť žiakov na výzvy moderného sveta. Aktívne ich zapája do projektov, kde si zakladajú vlastné firmy, simulujú podnikateľské prostredie a učia sa základom podnikania, od marketingu cez financie až po prezentáciu výsledkov. Po mladým ľuďom poskytuje praktické skúsenosti, no aj priestor na rozvoj mäkkých zručností, ako sú kritické myslenie, tímová spolupráca či schopnosť efektívne komunikovať. Významnou súčasťou Jergovej prístupu je aj spolupráca s externými mentormi z radov podnikateľov, manažérov

a odborníkov, ktorí prinášajú do výučby reálne pohľady a cenné rady. Žiaci sa tiež zúčastňujú regionálnych aj národných súťaží, kde vynikajú svojimi inovatívnymi nápadiami a profesionalitou. Tretím nominovaným Bratislavčanom je **Lubomír Švorca** zo Skyro - strednej školy informačných technológií na Biskupickej ulici v Podunajských Biskupiciach. Je to pedagóg s výnimočnou misiou - stavať mosty a spájať ľudí zdanlivo opačných názorov či postojov. Snaží sa vytvárať priestor na diskusiu, kde si konzervatívni a liberálni študenti môžu navzájom porozumieť a prekonať predsudky. Namiesto jednostranného výkladu vedie Švorca mladých ľudí k tomu, aby sami hľadali odpovede, rozoznávali dezinformácie a argumentačné pasce. „Prepojil som osnovy etickej a náboženskej výchovy a vytvoril predmet hodnoty,“ vysvetľuje. Ako učiteľ taliančiny sa tiež snaží odovzdať študentom vášeň pre taliansku kultúru cez hudbu, filmy aj jedlo. Spolupracuje s Talianskym kultúrnym inštitútom, ambasádou a univerzitami, organizuje jazykové pobyty a kultúrne výmenné programy a jeho angažovanosť dokonca presahuje školské prostredie. Švorca komunikuje s miestnymi komunitami, píše granty, vystupuje v médiách a rozbieha spoluprácu s technologickými partnermi. Všetkým trom pedagógom držíme palce! (ak)

Foto: archív

Ikonickú Kukuricu rekonštruujú, v budove bude sídliť ministerstvo

Skelet zostane zachovaný aj po rekonštrukcii, a tak budova nestratí svoju typickú podobu.

NOVÉ MESTO

Budova internátu Hviezda, ktorú všetci Bratislavčania poznajú ako Kukuricu, roky bez povšimnutia chýtrala. Tomu je však už koniec. Budova prejde komplexnou rekonštrukciou za takmer 60 miliónov eur a po jej dokončení bude slúžiť ako sídlo Ministerstva obrany Slovenskej republiky.

Len málokto by nepoznal ikonickú budovu, ktorá sa nachádza neďaleko Trnavského múta v areáli Ministerstva obrany. Internát Hviezda je vďaka svojmu vzhľadu známy najmä ako Kukurica - budovu valcovitého tvaru totiž po celom obvode obklopujú balkóniky, pripomínajúce zrnka tejto plodiny. Budovu navrhli v roku 1970 architekti Cyril Sirotný a Ján Streula a kompletno ju dokončili o sedem rokov neskôr. Pôvodne slúžila ako internát pre študen-

úplnému uzavretiu. Po rokoch chátrania sa až nedávno dočkala pozornosti, Kukuricu sa totiž Ministerstvo obrany rozhodlo zrekonštruovať. Projekt naštartovalo ešte v roku 2021 predchádzajúce vedenie rezortu, kedy začali s procesom obstarania projektantskej spoločnosti a architektonického projektu. Minulý rok v objekte začali prebiehať búracie práce a tento rok ministerstvo začalo s rekonštrukciou, ktorá by mala byť dokončená v priebehu roka 2026.

Pôvodne bolo v pláne, aby sa budova rozdelila na administratívnu a ubytovaciu časť, no to sa napokon nestane. Kukurica by mala po rekonštrukcii slúžiť výhradne ako administratívna budova Ministerstva obrany. „Objekt bude vyťažený na sto percent svojej kapacity. Zamestnanci budú postupne presúvaní podľa technického stavu jednotlivých objektov a prebiehajúcej konsolidácie. Umiestnenie ministra v areáli ministerstva nebudeme špecifikovať z bezpečnostných dôvodov,“ informoval vedúci tlačového oddelenia rezortu Michal Bachratý. V súčas-

Račianska 69
Bratislava

www.spojovacimaterial.sk

S 82 metrami patrila Kukurica v čase svojho vzniku k najvyšším budovám v meste.

V budove má byť vstupné foyer, ale aj kaviareň či jedáleň.

nosti ministerstvo obrany sídli o pár desiatok metrov ďalej v komplexe budov v areáli Kutuzovových kasární. Rekonštrukcia budovy je však len na začiatku a ministerstvo už eviduje problémy, adekvátne k veku a typu konštrukcie budovy. Odhadovaný rozpočet z roku 2022 tiež museli značne navýšiť. Rozpočet sa z 34,8 milióna eur vyšplhal až na 58 miliónov eur, čo však ešte nemusí byť finálna suma, nakoľko rekonštrukciu dokončia až budúci rok. „Financovaná bude z vlastných zdrojov a plánu obnovy,“ dodal Bachratý. Dobrou správou je, že budova si aj po rozsiahlej rekonštrukcii zachová svoj ikonický vzhľad. Cieľom rezortu je totiž zabezpečiť komplexnú revitalizáciu objektu pri zachovaní jeho architektonickej a historickej hodnoty a vytvorenie moderného a funkčného komplexu pre potreby nového sídla. (bn)

Vizualizácie: Ministerstvo obrany SR
Foto: Matúš Husár

www.KAMENARSTVO-ANDRASSY.sk
0905 320 476, ZNÍŽENIE CIEN AŽ O 30%

od 1 750 €

od 2 150 €

ZADARMO: 30 písmen, doplnky do 70 €, doprava do 100 km

AKCIA: zľava 15%, pre dôchodcov 20%

KONTAKT: Šancová 112 (budova tržnice), Bratislava 0918 504 385

Umenie lásky

BRATISLAVA

V piatok 14. februára je sviatok všetkých zamilovaných a vy ho môžete počas celého víkendu okrem romantickej večere či kina osláviť aj ďalšími spoločnými zážitkami.

Galéria Nedbalka napríklad ponúka k jednému vstupu druhý zdarma, vo V-klube sa koná valentínska tančiareň s hudbou z obdobia prvej republiky, vo Veľkom evanjelickom kostole odohrá sláčikový orchester známe zamilované skladby a vydať sa môžete aj na romantickú plavbu po Dunaji s večerou. (ak)

Prehliadka veže

STARÉ MESTO

Spoznajte Michalskú vežu ako nikdy predtým. 18. februára sa od 17:30 h koná komentovaná prehliadka, počas ktorej vás kurátor MMB Michal Augustovič detailne zoznámí s jej príbehom.

Súčasťou prehliadky je aj návšteva dočasne zatvorenej lekárne U červeného raka v barbakane. Vstupenku zakúpíte online a počas štandardných otváracích hodín aj v pokladnici Michalskej veže. (ak)

FEBRUÁR V MESTE

BRATISLAVA

Pozrite si tipy na zaujímavé podujatia v našom meste, ktoré vám i vašim deťom spestrí február príjemným zážitkom. O ďalších

Spoznajte tajomstvá Egypta

14. a 21. februára

Prenešajte sa do starovekého Egypta. 14. februára priblíži egyptológ J. Krejčí z Univerzity Karlovej stavebné materiály, používané na monumentálne stavby i bežné obydlia, a o týždeň neskôr zas absolventka Viedenskej univerzity Ľubica Hudáková predstaví maľované rakvy z Beni Hassanu. Viac na www.aigyptos.sk

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Olympic

13. februára

Po úspešných veľkolepých oslavách 60. narodenín prichádza skupina Olympic so spomienkou na jedno mimoriadne úspešné obdobie svojej histórie. 13. februára budete mať zrejme poslednú možnosť počuť, vidieť a zažiť na vlastnej koži ucelené kúzlo troch zásadných albumov (Prázdniny na Zemi, Ulice a Laboratórium), ktoré fungujú dohromady ako symfónia. Viac na www.starsauditorium.sk

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

priebežne informujeme na našom webe www.banoviny.sk. Program sa môže v priebehu mesiaca zmeniť, pred návštevou si ho preverte na webovej stránke organizátorov. (bn)

Foto: archív

Karneval na ľade

16. februára

V tréningovej hale Zimného štadióna Ondreja Nepelu (Tipos Aréna) si môžete 16. februára

korčuľovanie užít trochu inak. Pripravený je Karneval na ľade s tombolou a súťažou o najkrajšiu masku, počas ktorého sa o zábavu na ľadovej ploche postará moderátor aj DJ. Malým korčuľiarom navyše pomôžu s prvými krokmi na ľade či vylepšením techniky inštruktori školy korčuľovania Jumping Joe. Viac na www.banm.sk

40 FINGERS

16. februára

Talianske kvarteto 40 FINGERS si svojou hrou na akustickú gitaru získalo fanúšikov po celom svete. Ich interpretácie klasického rocku, popových hitov aj známych filmových skladieb majú na sociálnych sieťach viac ako 350 miliónov videí a v nedeľu 16. februára si ich v Starej tržnici môžete vychutnať aj naživo. Viac na www.40fingersguitarquartet.com

Svetová výstava Titanic

od 20. februára

Do Bratislavy „pripláva“ slávny Titanic. V lamačskom Sport Mall uvidíte dokonalú rekonštrukciu kajút, strojovne či jedálne aj vyše 200 reálnych artefaktov, ktoré vylovili z dna oceánu. Svetová výstava Titanic s modernými vizuálnymi prvkami a rozlohou 3500 m² potrvá do 24. augusta a vstupenky sa predávajú na presne určený dátum a čas. Viac na www.titanicvystava.sk

Zimný festival jedla

do 23. februára

Doprajte si unikátne gurmánske zážitky, počas Zimného festivalu jedla môže pätásť najlepších, často cenovo nedostupných bratislavských reštaurácií navštíviť každý. Až do 23. februára ponúkajú špeciálne troj- alebo štvorchodové degustačné menu s nápojmi za veľmi výhodnú cenu. Viac na www.zimnyfestivaljedla.sk

Na letnú dovolenku sa oplatí myslieť už teraz - obľúbený liptovský rezort ponúka first minute zľavy!

Dobrodružstvo, relax a množstvo atrakcií na jednom mieste - za cenu, ktorá vás príjemne prekvapí! To je leto v Demänová Rezort - leto, aké ste ešte nezažili.

Len si to predstavte, zobudíte sa v nádhernom apartmáne, kde vás vítajú lúče slnka a dychberúci výhľad na hory. Čerstvý vzduch priam volá, aby ste vyšli von a začali deň plný dobrodružstva. Deti už bežia na rannú rozčvičku s veselými animátormi, zatiaľ čo vy si doprajete svoj moment pokoja - rannú jogu pod holým nebom. Len vy, príroda a dokonalý reštart pre telo aj myseľ.

Po lahodných raňajkách plných domácich špeciálov sa začína poriadna akcia! Milujete adrenalín? Sadnite na bicykle a preskúmajte cyklotrasy s TOP výhľadmi, ktoré vám vyrazia dych. Alebo sa vydajte na pohodovú prechádzku do MiniZOO - už z diaľky vás budú vítať domáci obyvatelia: ovečky, kozičky, zajačičky a... alpaky. Áno, alpaky! Tieto rozkošné, hebké zvieratká vás nielen rozosmejú, ale sú aj skvelými partákmi na nezabudnuteľné fotky.

Po týchto zážitkoch je čas schladit' sa vo vode! Deti neodolajú aquaparku s obrovskými šmykačkami, bazénom a prekážkovou dráhou, zatiaľ čo vy si užívate pohodu a sledujete ich radosť. Po večeri sa všetci spoločne zídete na parádnej večeri plnej chuti. Ale večer sa tu nekončí! Čaká vás ešte stále bohatý večerný program ale aj letné kino pod hviezdami. Ako inak by ste lepšie zakončili deň ako v tulivakoch s pukancami a rodinným filmom na veľkom plátne.

chvíľu absolútneho relaxu v našom wellness centre. Sauna s výhľadom na majestátny Kriváň, horúca vírivka pod holým nebom - presne takto vyzerá dokonalý relax!

Keď máte pocit, že deň už nemôže byť lepší, je čas navštíviť FUN Centrum. Vaše deti si zamilujú 3D bludisko, trampolíny, tubing či kolotoče, zatiaľ čo vy si užívate pohodu a sledujete ich radosť. Po večeri sa všetci spoločne zídete na parádnej večeri plnej chuti. Ale večer sa tu nekončí! Čaká vás ešte stále bohatý večerný program ale aj letné kino pod hviezdami. Ako inak by ste lepšie zakončili deň ako v tulivakoch s pukancami a rodinným filmom na veľkom plátne.

A teraz si predstavte, že toto všetko môžete zažiť aj vy, a to na jednom mieste - v areáli Demänová Rezort na Liptove! Rezervujte si svoj termín s First minute zľavou ešte dnes a zažite TURBO leto, ktoré si budete pamätať celý život. Čím skôr si dovolenku rezervujete tým vyššia zľava na vás čaká. ■

Viac na www.demanovarezort.sk.

DREVENÉ ROLETY

- výmena popruhu
- náter roliet
- generálne opravy aj tých najstarších roliet
- nové drevené rolety

mobil: 0903 349 274 mail: info@eslinger.sk
www.eslinger.sk

Aj z bežnej strukoviny spravia zážitok, no prekvapí tiež cena

Bedeker gurmána

STARÉ MESTO

Bistronomy patrí k prvým gastro destináciám, ktoré už fungujú v novej Vydrici. Z kedysi chudobnej štvrte s lacnými krémami pod hradným kopcom je dnes exkluzívna časť mesta, takže sme tipovali, že tomu budú zodpovedať ceny jedál, takisto ich kvalita a servírovanie. Realita nás aj tak ohromila.

Na tejto menšej reštaurácii, ktorá funguje vo Vydrici od začiatku januára, je sympatické, že jedlá pripravujú najmä z lokálnych surovín, pričom aj tie úplne bežné, napríklad zemiak či šošovicu, premenia na zážitok s novým rozmerom chutí. Interiér s otvorenou kuchyňou pôsobí príjemne, personál je milý a všímavý, pri každej špeciálite vysvetlí, čo všetko ktorá obsahuje, i keď občas sa v tom množstve neznámych slov stráca.

Páčilo sa nám tiež, že vnútri bolo živo a že sme mohli pozorovať kuchárov pri vytváraní ich umeleckých diel na tanieri. Lebo to umelecké diela sú, až nehodné bežného obeda. Možno však zaváhate, či si z nich niečo dopriať, či sem vzhľadom na svoju finančnú

hladinu vôbec patríte, reštaurácia je pre solventnejších ľudí. No hoci nás ceny ohromili, rovnako prekvapila plná obsadenosť stolov. Začali sme predjedlom s úplne jednoduchým názvom Bryndza (11 €), zato s cenou v hodnote takmer dvoch gastráčov. Priniesli nám krásne naaranžovanú misku, v ktorej boli aj nakladané zelené paradajky, kaleráb a lieskovec. Boli sme zvedaví na túto netradičnú kombináciu a naozaj nás milo prekvapilo. Príjemne vychladený kaleráb, presnejšie chrumkavé surové kalerábové guľôčky veľkosti hrášku, v kombinácii s kvalitnou bryndzou, paradajkami a kúskami lieskových orechov chutili naozaj výborne.

Pokračovali sme *Šošovicovým krémom* (9 €), pri ktorom už samotné servírovanie bolo malým rituálom. Pekne tvarovaný kusok údeného bravčového kolena, ktorý zdobili kolieska šalotky, nám čašník priamo pri stole pomaličky zalial jemnou krémovou polievkou. Chutilo to famózne, všetko sa priam rozplývalo na jazyku, jemne zaúdené mäsko s výraznou chuťou šalotky dotvárali výnimočný zážitok.

Priznávame, že sme si *Sladký zemiak* (17 €) vybrali práve pre jeho cenu, chceli sme zistiť, aký zážrak sa skrýva za touto špeciálitou. Prekvapila už vzhľadom, keď nám na plytkom tanieri priniesli vyprážanú chrumkavú, vnútri však jemnú kocku vytvorenú zo sladkého zemiaka a tofu. Vrch kocky zdobili mimoriadne chutné plátky portobella a bolo ich až-až, k tomu ešte na osvieženie pár zelených listkov, ale najmä lahodná vege majonéza s nori riasou. Tak, ako bola dokonalá úprava jedla, tak dokonalá bola aj jeho chuť.

Vyprážený syr s kimchi (18 €) s baby zemiakmi bol ďalšou ukážkou toho, že i bežné jedlo môže byť nastajované

výnimočne aj chuť. Výnimočne. Pripravili ho z čerstvého kravského syra z lokálnej syrárne v Dolných Salibách a bol excelentný. Napokon, ako inak za tú cenu... Syr sa ležerne rozteká do posledného sústa, teda ani na konci nebol tuhý. Klasickú tatársku nahradila príjemne kyselkavá kimchi s chrumkavými elementami – semienkami, plátky nori riasy mali skôr vizuálny efekt. Zemiaky s pažitkou neboli suché, keďže na spodku misiek bolo roztopené maslo, len by sme si ich posolili. Po soli však ani chýru ani slychu, tu asi predpokladajú, že jedlo je dokonale dochutené a vy ho nemáte prziť.

Ochutnali sme aj *Kuraciu pečeň* (22 €), pri ktorej nás opäť očarilo, ako efektne bolo jedlo naaranžované. Jemné mäsko marinovali v miso paste vyrobenej fermentáciou sóje a obilnín, ktorá mu dodala príjemnú slanú chuť. Bonusom je, že pochádza z welfare chovu vo Veľkom Záluží, teda zvieratá sú chované bez stresu, hormónov a antibiotík. Prílohy, mandľový krém a mišpuľa (u nás používaná rastlina s jedlými

plodmi) tvorili naozaj veľmi zaujímavú kombináciu slano-sladkých chutí.

V jedálnom lístku nás zaujal i jeseter, tešili sme sa na túto ryбку, no vysvitlo, že ju nemajú, takže nám pripravili *Sumca* (28 €). „To je akoby si chcel pizzu a priniesu ti pizza štangle,“ komentoval sklamaný kolega rybár. Ako prílohu sme mali karfiol, zemiak, k tomu ešte štedrú dávku jemnej, nadýchanej maslovej omáčky so šafranom. Pevnejšie sumčie mäso bolo šťavnaté a veľkosť filetu dostatočná, len škoda, že mierne pripečený karfiol potlačil iné chute tohto jedla. Navyše, omáčka bola pre nás príliš ťažká, nedokázali sme z nej zjesť ani len polovicu. Zato *Vetrník* (7 €) bol vynikajúci dezert s podaným aranžmánom. Koláčik ukrytý pod vanilkovým pudingom bol prekvapením v každej jednej lyžičke. Spojenie rôznych chutí, kde sa prebýjali sladké s kyslastými, dokonca aj s jemne horkými, bolo veľmi príjemné. Potešil nás tiež objav čerešne vnútri dezertu, dobrý nápad. Tak ako pri predchádzajúcich špeciálitách, aj pri tejto maškrte sme ocenili nápaditú hru majstra kuchára s chuťami a výber kvalitných surovín.

Foto: Matúš Husár
Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
Reštaurácia nebola o návšteve informovaná. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské **Noviny.sk** Jeden z ostrovčekov v Lamači nabral autobus

vrátiť vodičák. Možno len stačí ísť predpisovú rýchlosťou a nie 80-kou, ako to tam veľa šoférov robí.

Foto: ms

Poznáte pani Máriu? Parčík na Černyševského si zobrala za svoj a krásne sa oň stará

Ivan: Obdivuhodná pani!

Zuzana: V Južnej Kórei fungujú komunitné práce, skupinky zložené z 5 - 6 seniorov dostanú pracovné prostriedky a svojim tempom si určité územie zveľaďujú. Zároveň sa môžu spolu porozprávať a necítia sa osamotené. Celkom pekný koncept.

Svetlana: Mali by sme sa od nej učiť.

Juraj: Miestny úrad Petržalka by jej mal zaplatiť 14 dní dovolenku v kúpeľoch. Plný servis aj s dopravou.

Beatrix: Bohužiaľ nepoznám meno susedky na Budatínskej 51 alebo 49, ale toľko práce so skrášovaním okolia neurobí ani 10 záhradkárov. Zasadila kvety, trávu, strihá kríky, hrabe listie, jednoducho všetko. Ďakujeme.

Jarka: Ja sama sa snažím ten neporiadok z kontajnerov upratať. Dokonca som zistila, že ma to baví. Udivuje ma, že kopec seniorov sa sťažuje, že sa nudia. Keby vyšli zo svojho komfortu a len ten odpad okolo svojich bytoviek pozbierali, aké krásne by sme mali prostredie.

Foto: in

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každý mesiac z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mail redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Znečistenie ovzdušia

V dvore na Krížnej ulici 32 prebieha každý deň zásobovanie rôznych obchodov. V ostatnom polroku som si všimla, že nielen zásobovacie autá, ale ani osobné autá (vrátane taxíkov) nevpínajú motor, keď na niekoho čakajú, alebo vykladajú tovar, a tak exhalujú znečisťujú ovzdušie. Cez dvor pritom prechádzajú mnohí ľudia skôr vyššieho veku a v areáli je aj materská škôlka s príslušným parčíkom. Chceme týmto požiadať o nariadenie vypínania motora pri odstavení áut.

Čitateľka Margita

Stanovisko odborníka:

„Predstava o dvore sa spája s malým pokojným priestorom pre obyvateľov daného domu. V prípade vnútroblokového dvora na Krížnej 32 je to iné. Je to veľký priestor s vlastnými cestami, zásobovaním obchodov, množstvom parkovacích miest a komplexom budov po jeho obvode. Preto tam dochádza k tomu, že prichádzajú vozidlá, vykladajú a nakladajú tovar aj za použitia hydraulických plošiny. Vráťme sa k tomu, že pri týchto činnostiach je motor vozidla zapnutý, tak ako hocikde na ceste. Ak obyvatelia majú pocit, že niektoré vozidlo znečisťuje životné prostredie, napríklad dymením, unikom kvapalín a podobne, tak je to potrebné nahlásiť. Inak tieto záležitosti je nutné strpieť, lebo ide o verejnú komunikáciu, i keď s možným čiastočne obmedzeným prístupom. Vodiči by nemali bezdôvodne nechávať bežať motor. Vodiči to tak ani nerobia, lebo ide o zbytočné náklady. Motor sa necháva zapnutý a vozidlo je na mieste najmä vtedy, keď energia z motora je potrebná na dosiahnutie teploty a tlaku prevádzkových kvapalín, pohon pre hydraulický alebo chladiaci agregát a podobne. V zákone 8/2009 Z. z. o cestnej prevádzke nie je použitie motora na stojacom vozidle definované. Sú definované len všeobecné povinnosti: ako použiť len vozidlo, ktoré má platnú technickú a emisnú kontrolu, svoje konanie prispôbiť okolnostiam, vrátane poveternostných podmienok a podobne,“ uviedol dopravný analytik Jozef Drahošský.

Nie všetci si pomoc vážia

Ľudia bez domova sú často v médiách uvádzaní ako chudáci, ale ako sa niektorí správajú, to sa nespomína. Napríklad v našej bráne na medziposchodí pred nejakým časom jeden v chladnom počasí prespal a zostali po ňom výkaly. Mnohí ľudia sa ponosujú na hlučné správanie bezdomovcov, vulgárne výrazy v autobuse alebo na lavičkách MHD... Keď som im ponúkol, aby mi pomohli v záhrade za finančnú odmenu, odmietli ma. Podobne stravu nechcú, ale peniaze na alkohol áno. Mali by im v tých charitatívnych ubytovniach dohovárať, aby sa slušnejšie správali.

Čitateľ Mikuláš

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083 www.horinka.sk

Slávne kúpele menia podobu

STARÉ MESTO

Metropolitný inštitút Bratislavy pokračuje v príprave rekonštrukcie zaniknutých kúpeľov Grössling v blízkosti Vajanského nábrežia a Kúpeľnej ulice.

Minulý rok boli ukončené všetky plánované predstihové práce, napríklad reštaurátorská obnova hodnotných prvkov či búranie prístavieb zo 70. rokov. Tento rok je v pláne rozbehnúť všetky stavebné práce s cieľom otvoriť kúpele na prelome rokov 2026 a 2027. Finálne náklady by mali byť známe až po výbere zhotoviteľa, v minulosti boli odhadované na 15 miliónov eur. Obnova kúpeľov má do centra priniesť vnútorné bazény, kaviareň, knižnicu či priestor pre deti, ale aj vonkajší bazén inšpirovaný konceptom starých rímskych kúpeľov. Počíta sa tiež so suchou saunou, ktorá sa v kúpeľoch nachádzala aj v dobe ich otvorenia. Budova mestských kúpeľov Grössling je ikonickou stavbou Bratislavy a zároveň národnou kultúrnou pamiatkou. Postavili ju v roku 1895 a kúpele v nej fungovali do roku 1994. (TASR, ak)

PREMENY BRATISLAVY Kuriózna autonehoda

ROK 1965: Opitý vodič Stanislav „zaparkoval“ cisternu rovno pred vstupom do hotela.

RUŽINOV

Možno si starší Bratislavčania spomenú na nezvyčajnú autonehodu, ktorá sa stala pred 60 rokmi. Cisternové auto aj s privesom, ktoré skončilo na terase kaviarne na Dulovom námestí, prišlo vtedy množstvo zvedavcov z okolia. Asi netreba dvakrát hádať, čo haváriu spôsobilo.

Kuriózna autonehoda sa stala koncom augusta 1965 v nočných hodinách a pri havarovanom cisternovom vozidle, označenom nápisom Nebezpečie ohňa, sa už od skorého rána zastavovali desiatky zvedavcov vrátane detí. Incident z augustovej noci podrobne

opisuje text pod dobovou fotografiou z archívu agentúry TASR. Čítame: „Nezvyčajnú autonehodu zapríčinil v Bratislave 25. augusta v nočných hodinách vodič cisternového vozidla i s vlečným vozom Stanislav S. Bez povolenia svojho zamestnávateľa n. p. Benzina jazdil po pracovnom čase po Bratislave, nezabudol ani na návštevu pohostinstva – v krvi mu zistili 2,4 promile alkoholu – a v ostrej zákrute z Kvačalovej ulice na Dulovo námestie nezvládol vozidlo a vyletel hore schodmi na terasu pod kaviarňou Dukla. Poškodil mramorové schodište, motocykel stojaci na ceste, ako i cisternové auto – všetko

DNES: Na aktuálnom zábere čiastočne vidieť premenu hotela aj bytovky v pozadí.

dokopy za vyše 50-tisíc korún.“

Pre zaujímavosť, priemerný mesačný plat bol vtedy podľa údajov Sociálnej poisťovne necelých 1 500 korún.

Aký trest vodičovi v danom čase hrozil a aký napokon dostal, to sme sa už nedozvedeli. Bratislavčan Braňo v súvislosti s touto príhodou pripomenul: „Ak bol vodič opitý, tak sa to do konca roku 1960 považovalo za poľahčujúcu okolnosť – veď za to nemohol, veď bol opitý...“

Ďalší náš čitateľ Dušan sa uviedol: „Poľahčujúca okolnosť to bola za prvej ČSR, a to len v prípade, ak nedošlo k ujme na zdraví, a týkalo sa

to len dĺžky trestu, nie náhrady hmotnej škody.“

Fakt je, že do 1. januára 1961, kedy vo vtedajšom Československu začala platiť nová vyhláška zakazujúca alkohol za volantom, býval nejaký ten polliter piva bežnou výbavou mnohých vodičov. Stanislava z nášho príbehu sa však poľahčujúca okolnosť nemohla týkať, keďže spomenutá vyhláška bola v čase nehody v platnosti už viac ako štyri roky.

Boli ste sa pozrieť na havarované cisternové vozidlo aj vy, spomínate si na túto udalosť?

(ac)

Foto: archív TASR, Ľubomír Deák/OZ Bratislava a jej Premeny

Mestské lesy zrekonštruovali historický pamätník pod Kamzíkom

Pamätník sa nachádza na žltej turistickej trase neďaleko hotela West.

NOVÉ MESTO

Počas prechádzky našimi lesmi môžete obdivovať nielen prírodu, ale aj his-

torické pamiatky. Jednou z nich je pomník významného rodáka Tivadara Edla medzi Železnou studničkou

a Kamzíkom, ktorý nedávno prešiel rekonštrukciou. Tivadar Edl (1815–1882) bol významným obchodníkom a finančníkom. Vlastnil obchod s textilom, pôsobil v správnej rade Bratislavskej poisťovne a bol spolumahajiteľom medeného hámbra a valcovne. Zaujímal sa však aj o rozvoj mesta – stál pri založení hasičského zboru a významne podporoval Bratislavský okrásľovací spolok. Edl mal tiež veľmi rád prírodu, no práve počas vychádzky na Kamzík podľahol srdcovej porážke. Jeho náhlu smrť tam dodnes

pripomína žulový pomník s nápisom v maďarčine: „Na pamiatku jeho náhlej smrti na tomto mieste v kruhu svojich priateľov“. Podľa riaditeľa Mestských lesov v Bratislave Mareka Pávu bol už pomník v havarijnom stave a hrozilo jeho nenávratné zničenie, preto pristúpili k jeho rekonštrukcii. „Každý rok sa snažíme opraviť niektoré z pamätníkov, ako sú napríklad Božia muka pri mlyne Klepáč alebo historické studničky ‘fórráše’ z obdobia Uhorska,“ približuje Páva. Rekonštrukcia pamätníka Tivadara Edla zahŕňala

čistenie povrchu, odstránenie biologického poškodenia a nevhodných cementových zásahov, spevnenie kamennej hmoty, tmelenie, farebnú retuš a aplikáciu ochranného hydrofobizačného náteru. Na obnove Mestské lesy spolupracovali s odborným reštaurátorom Jakubom Kachútom, ktorý dbal na zachovanie historického vzhľadu a materiálov. K pamätníku pribudla aj lavička, kde si môžete počas prechádzky oddýchnuť a pripomenúť si muža, ktorý pre Bratislavu toľko urobil. (ak)

Foto: Mestské lesy v Bratislave

Správy z podsvetia

Jazdou pod vplyvom alkoholu alebo inej návykovej látky vodiči ohrozujú seba aj ostatných účastníkov cestnej premávky. Napriek tomu sa policajti v BRATISLAVE od januára do decembra 2024 stretli s až 1170 takýchto prípadov, čo je len o 82 menej než v predchádzajúcom roku. Z uvedeného množstva takmer 400 vodičov nafúkalo viac ako 1 promile a pod vplyvom iných návykových látok ich jazdilo 348, čo je o 43 menej než v roku 2023. Zníženie počtu takýchto priestupkov je síce dobrou správou, každá jazda pod vplyvom však predstavuje ohrozenie majetku a najmä zdravia a životov ľudí. Preto ešte raz zdôrazňujeme – jazdíte zodpovedne. (ak)

Staviteľ, ktorý skrotil Dunaj, mal smutný koniec

Bratislava kedysi

Dva významné dátumy týkajúce sa výnimočného staviteľa a vynálezcu vychádzajú na tento rok: v marci uplynie 130 rokov od jeho tragického skonu, v máji 175 rokov od narodenia. Taliansky šľachtic ENEA GRAZIOSO LANFRANCONI, ktorý sa zaujímal

najmä o nepokojný Dunaj, bol tiež zameraný archeológ, veľký fanúšik umenia a ľudomil.

Meno tohto vynikajúceho talianskeho odborníka na reguláciu

Enea Grazioso Lanfranconi

povodia Dunaja nesie v Bratislave areál Fakulty telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského aj diaľničný most – donedávna mali nesprávne pomenovanie „Lanfranconi“, po skomolení priezviska, v ktorom chýbalo „n“.

Vysokoškolský internát Lanfranconi, ktorý bol kedysi vojenskou strednou školou, poznajú asi všetci študenti. Vyrástli tu mnohé športové hviezdy, nie každý však vie, prečo dostal taký názov internát, a neskôr i most.

Rodina milánskeho občana Lanfranconiho sa so svojimi tromi synmi prisťahovala do Bratislavy v roku 1870. Najmladší z nich, Enea Grazioso Lanfranconi, mal akurát dvadsať rokov a študoval za stavebného inžiniera. Keď v Miláne školu skončil a prišiel do Bratislavy za rodinou, ľahko si našiel zamestnanie. O talianskych staviteľov bol v Bratislave odjakživa záujem. A najmä vtedy, keď sa mesto rozrastalo, vznikali

Palác Eneu Lanfranconiho na Námestí L. Štúra, rok 1938

prvé priemyselné centrá a upravoval sa aj tok Dunaja.

K tomu mal Enea najbližšie, takže

ho bez problémov prijali na bratislavskom hydrografickom oddelení Ministerstva verejných prác a obchodu.

Enea bol usilovný mládenec a od začiatku si ho vedenie všimlo. Onedlho sa stal hlavným projektantom jednej z posledných veľkých úprav Dunaja. V tejto súvislosti mu najväčšiu slávu priniesol jeho päťdielny Atlas dunajského toku od Devína po mestečko Gönyü v Maďarsku. Autor ho nechal vytlačiť v sto exemplároch, dodnes sa nám však zachovala iba jedna jediná kópia.

Po otcovi Enea zdedil kameňolomy pri Dunaji, ďalšie kúpil počas úprav dunajských brehov. Ich výnos mu zabezpečoval, že sa mohol neskôr venovať svojim záľubám – článkom o ďalších potrebných úpravách Dunaja pre rozvoj lodnej dopravy. Zhromaždil unikátnu zbierku kníh, obrazov a máp s touto tematikou (dnes je v Budapešti), zbieral aj litografie

a obrazy s témou Bratislavy, ktoré pred smrťou odkázal nášmu mestu a sú súčasťou depozitára mestskej galérie. Bol aj nadšeným archeológom a jedným zo zakladajúcich členov Uhorskej archeologickej spoločnosti. O svojich objavoch, najmä však o otázkach hydrografie Uhorska a špeciálne Dunaja veľa publikoval.

V Bratislave mu patrili dva domy, palác na Námestí Ľudovíta Štúra, kde dnes sídli Ministerstvo životného prostredia, a pekný secesný zámeček, ktorý bol súčasťou Botanického záhrady. Keďže nový internát, ktorý sa pri Dunaji stavala, bol v susedstve, a keďže aj Lanfranconiho meno bolo predovšetkým spojené s Dunajom, pomenovali internát po ňom. Tlač o ňom písala ako o „vyčyrenom technickom radcovi, nadšenom priateľovi a patrónovi umenia, šľachtetnom ľudomilovi“.

Enea Grazioso Lanfranconi zomrel tragicky, keď 9. marca 1895 okolo šiestej hodiny ráno spáchal vo svojom dome v Bratislave samovraždu. Ľudí správa doslova šokovala. Podľa dobovej tlače sa zhluokovali na uliciach a diskutovali o tom, prečo

Pomník rodiny slávneho staviteľa na Ondrejskom cintoríne

tento 44-ročný muž, tešiaci sa všeobecnej úcte, dobrovoľne ukončil svoj život. Noviny, ktoré vyšli na druhý deň, okolnosti tragédie čiastočne spresnili: „Lanfranconi bdel pri svojej ťažkej chorej manželke a asi dva mesiace takmer nespával. Zlyhali mu nervy, zrejme preto obrátil proti sebe svoju loveckú zbraň.“

Pochovali ho v meste Varese v rodnom Lombardsku. (ac, TASR)

Foto: Zo zbierok Múzea mesta Bratislavy

Informácie sme čerpali aj z knihy Igora Janotu Slávni ľudia v Bratislave, vydavateľstvo Marenčin PT (so súhlasom vydavateľstva)

Pieta pohrebná služba

• Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore
- prehratie foto prezentácie zo života zosnulého
- kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk
Telefón: 0918 095 649
Inzercia: Katarína Szedlárová
Telefón: 0903 740 773

E-mail: szedlarova@banoviny.sk
PR reklama
je graficky vyznačená ■
www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny?
Nahláste nám vašu presnú adresu na: 0918 095 649,
redakcia@banoviny.sk

Bratislavské
Noviny
vyjdú o mesiac
7. marca 2025

Johann Wolfgang von Goethe	stvoriteľ všetkého (kresť.)	Štefan (dom.)	tvrdohlavo sa niečoho pridžam	stal sa zlatistým	Autor krížovky: Juraj Mitošinka	menší, užší pás	tykajúca sa os	značka pre lambert	mužské meno	Pomôcky: pekan, enema, Anu	zvučal	klamstvá	požičiavanie peňazí na vysoké úroky	subtropický listnatý strom	Pomôcky: Odol, dozátor, adát	4. časť tajničky	črevný nálev
trestalo bitkou					napoly dávkovač (tech.)					lúpaním oddeľ debili					vo, po česky		
3. časť tajničky															značka india babylonský boh		
sadlo si (det.)								zďakade pollitrová nádoba (hovor.)									
smotánka	zlostne vynadaj malý vred								dvojhláska prisladi			spôsobím zranenie					
tulák, svetobežník (pejor.)							zn. ústnej vody penivo (zried.)					Anna (dom.)					
mrmľanie (expr.)						ohrada uvoľnený postoj (voj.)											
skratka pre okrem iného			nečinne vyesedával okrasný vták														
pulz				ráňal (bás.) oxid titánatý						skratka Ligy arabských štátov							
obyčajové právo					zadržoval značka pre nanotesla												
novinárska veda, žurnalistika																	
1. časť tajničky			2. časť tajničky														

Pošlite do 28.02. 2025 znenie tajničky z krížovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte knihu **Kavej**. Klára a Veronika, dve kamarátky z úspešného internetového seriálu Kavej, sa z východu presťahovali na západ, aby si splnili životné sny. Po rokoch však nastal čas, aby sa vydali na cestu domov. Kniha Kavej vychádza z rovnomennej filmovej predlohy, na čitateľov však čaká aj množstvo situácií, ktoré sa do filmu nedostali. Knihu zakúpite na bux.sk
Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.

NAJLEPŠIA ZÁBAVA POČAS JARNÝCH PRÁZDIN

PREDLŽUJEME
DO 16.3.2025

Atrakcie a kolotoče v cene vstupenky • Virtuálna realita, teplo
a oddych vo vyhrievaných stanoch • Teplé nápoje, dobrotý a kúzelná atmosféra